Jaargang 113. Dingsdag, 14 Februarij 1854. No. 18.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NOTIFICATIE.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Groningen*, gelezen hebbende de missive van Zijne Excellentie den Heer Minister van Binnenlandsche Zaken, d.d. 10den en 11den dezer, lett. H en A (2de afd.), waarbij wordt te kennen gegeven, dat Z. M. de Koning verlangt, dat er ook dit jaar ter gelegenheid van Hoogstdeszelfs verjaardag geene openbare plegtigheden plaats hebben, doch dat dit slechts moet geacht worden betrekking te hebben tot die festiviteiten, welke tot uitgaven aanleiding geven, terwijl de overige openbare plegtigheden, waaraan geene kosten verbonden zijn, volgens 's Konings verlangen ter gelegenheid van Hoogstdeszelfs verjaardag kunnen plaats hebben, —

Brengt het bovenstaande bij deze ter kennis van het Publiek.

En zal deze Notificatie geplaatst worden in de *Provinciale Groninger* en *Groninger Couranten.*

GRONINGEN, 13 Februarij 1854.

De Commissaris des Konings voornd.:
Bij deszelfs afwezen:
Het Lid van Gedeputeerde Staten:
J. HOMAN.

HERBESTEDING.

Op *MAANDAG* den 27sten Februarij 1854, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den *COMMISSARIS DES KONINGS* in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der *LEDEN* van de *GEDEPUTEERDE STATEN*, in het bijzijn van den *HOOFD-INGENIEUR* van den Waterstaat in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden herbesteed:

Het *eerste* en *derde* perceel van het bestek wegens het *aanleggen van eenen Grindweg in het Noord-Oostelijk gedeelte der Provincie, in de gemeenten* Loppersum, 't Zandt, Uithuizermeeden, Appingedam en Bierum, als:

1ste perceel, van de hoogestraat te Loppersum, *langs de touwslagersbaan, voorbij de plaats van* HOEKSEMA, *door* Zeerijp, *tot de brug te* Schatsborg, *en van daar 1881 ellen verder tot door het dorp* 't Zandt, *lang te zamen 7227 ellen.*

3de perceel, van den grooten Weg der 1ste Klasse, bij de woning van den Kastelein WILDEMAN *te* Appingedam, *tot in het dorp* Holwierde, *lang 4100 ellen.*

Deze herbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, voor ieder perceel afzonderlijk.

Het bestek, waarnaar de bovengemelde herbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan de lokalen van de besturen der verschillende provinciën, ter lezing liggen op de plaatsen, vermeld in het aanslagbiljet van den 18den Januarij 1854.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur **N. J. VAN DER LEE**, te *Groningen*.

GRONINGEN, 4 Februarij 1854.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

Loting voor de Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, ontvangen hebbende het besluit van den Heer Commissaris des Konings in deze Provincie, van den 7den Februarij 1854, no. 10a (*Provinciaal Blad*, no. 10), bepalende, dat de **LOTING** voor de **NATIONALE MILITIE** dit jaar voor deze Gemeente plaats moet hebben op ZATURDAG den 25sten Februarij aanstaande, des voormiddags te acht uur;

Overwegende, dat het getal der ingeschrevenen te groot is, om allen te gelijk in de zaal, tot de Loting bestemd, behoorlijk plaats te doen vinden, als ook, dat, wanneer deze allen op een en hetzelfde uur opkwamen, de zoodanigen, die het laatst moeten loten, ongeveer tien uren zouden moeten wachten, zijnde dit de tijd, in welken de Loting binnen deze Gemeente gewoonlijk afloopt,

Hebben bepaald:

1) Dat de ingeschrevenen dezer Gemeente in *vijf* gedeelten tot deze Loting zullen geciteerd worden, om op ZATURDAG den 25sten Februarij aanstaande, in de Militiezaal in het Raadhuis te verschijnen, op afzonderlijke uren, te weten:

Des voormiddags te acht uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters A, B, C en D;
Des voormiddags te tien uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters E, F, G, H, I en J;
Des middags te twaalf uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters K, L, M, N en O;
Des namiddags te twee uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters P, R en S;
Des namiddags te vier uur,
dezulken, wier Geslachts-namen beginnen met de letters T, V, W en Z.

2) Dat echter zoodanige Ingeschrevenen, of hunne Ouders of Gevolmagtigden, die eenige bedenkingen hebben op de alphabetische Lijst, alle te acht uur zullen moeten opkomen, al waren dezelve ook tegen een later uur geciteerd, omdat die bedenkingen aan den Heer Militie-Commissaris moeten worden opgegeven, vóór dat de loting begint.

Zullende de alphabetische Lijst voor een' iegelijk op de Secretarij dezer Gemeente ter lezing liggen, op WOENSDAG den 22sten Februarij, DONDERDAG den 23sten Februarij en VRIJDAG den 24sten Februarij, des morgens van 10 tot 12 uur.

3) Dat het almede aan andere Ingeschrevenen, des verkiezende, vrijstaat, om vroeger te komen, dan het uur, tegen hetwelk zij geciteerd zijn, en dat zij alsdan ook vroeger zullen binnengelaten worden, zoo lang er ruimte in de zaal zal overig zijn.

4) Dat, ten einde alle andere aanschouwers te weren, niemand in die zaal zal toegelaten worden, anders, dan op vertoon van het gedrukte Citatiebiljet; weshalve de Ingeschrevenen, of, bij hunne afwezigheid, de Ouders, Voogden of tot de Loting door hen Gevolmagtigden, bij deze ernstig worden gewaarschuwd, om voornoemd Citatiebiljet mede te brengen en bij zich te houden, totdat de Loting afgeloopen is; en

5) Dat de 193 eerste nommers van trekking zullen worden toegewezen aan even zoo vele Lotelingen van vorige klassen, die jaarlijksche vrijstellingen hebben verkregen, alsmede aan de Vrijwilligers, zoodat nommer 194 moet worden beschouwd als nommer 1, of als het eerste dienstpligtige nommer van de ligting van 1854.

En opdat zulks ter kennis van de belanghebbenden kome, zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst, en op de gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 13den Febr. 1854.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *L. S.*

De **VOORJAARSVERGADERING** der **COMMISSIE VAN ONDERWIJS** voor de Provincie *Groningen* zal dit jaar plaats hebben op MAANDAG, DINGSDAG en WOENSDAG den 10den, 11den en 12den April, in het CONCERTHUIS te *Groningen*.

Maandag morgen om 10 uur zal het **EXAMEN** worden afgenomen van hen, die den 1sten Mei op de Kweekschool verlangen te komen. Dingsdag en Woensdag morgen om 8 uur van hen, die den Vierden of een hoogeren Rang wenschen te behalen.

Die zich willen laten examineren, gelieven hunne Geboorte-Acten en Bewijzen van zedelijk goed gedrag en behaalden Rang (zoo zij dien bezitten) vóór den 25sten Maart bij den Schoolopziener van hun District vrachtvrij in te zenden, met duidelijke *schriftelijke* opgave, welk Examen zij verlangen te ondergaan.

Die als Gratis-Kweekeling op de Kweekschool wenschen te komen, of, zoo zij op het Platteland dezer Provincie te huis behooren, eene Beurs, door de Provinciale Staten verleend, wenschen te trekken, moeten bovendien voldoende blijken inleveren, dat zij in min gunstige geldelijke omstandigheden verkeeren.

GRONINGEN, 10 Februarij 1854.

De Commissie van Onderwijs voor de prov. Groningen,
Namens Dezelve:
P. HOFSTEDE DE GROOT, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Volgens de berigten uit New-York van den 25sten Januarij j.l., waren aan de graanmarkt aldaar tarwe, meel en maïs ten gevolge der jongste berigten uit Europa in prijs gerezen.

— De jongste New-Yorksche dagbladen behelzen een aantal statistieke opgaven betreffende Californië. De hoeveelheid goud die in het afgeloopen jaar uit San Francisco verzonden was, bedroeg eene waarde van 67,873,505 dollars. De goudgroeven van Californië worden gerekend sedert hare ontdekking, nu zes jaren geleden, eene waarde aan goud van 260,000,000 dollars te hebben opgeleverd.

In 1853 waren 35,185 passagiers te San Francisco aangekomen en 30,316 van daar vertrokken.

In de haven van San Francisco kwamen in het afgeloopen jaar 1028 schepen binnen, metende 555,794 ton, terwijl 1091 schepen, metende 635,480 ton, van daar uitliepen, hetgeen eene vermeerdering van tweeëntwintig percent uitmaakt in vergelijking met 1852.

RUSLAND. — TURKIJE.

Van het oorlogstooneel aan den Donau of in Azië zijn geen tijdingen ontvangen, die eenige belangrijkheid hebben.

Berigten uit Konstantinopel tot den 30sten Januarij melden, dat in het Turksche ministerie eene wijziging heeft plaats gehad, welke aan het vredelievende beginsel daarin de meerderheid geeft. *Mehemet-Ali* is als seraskier vervangen door *Riza*-pacha; *Achmet*-pacha is benoemd tot kapudan-pacha. (Uit de aftreding van *Mehemet-Ali* schijnt te moeten blijken, dat de partij van den vrede te Konstantinopel veld wint. Alvorens omtrent deze ministeriële wijziging een bepaald oordeel uit te spreken, dient men echter nadere berigten af te wachten.)

Het vroeger medegedeeld berigt, dat de vloten weder de Zwarte zee waren binnengezeild, betrof slechts een eskader van 6 schepen, dat gezonden werd om een Turksch transport te convoijeren.

De 15den Jan. heeft te Radovitzky in de provincie Aita een opstand plaats gehad. De notabelen hadden eene proclamatie uitgevaardigd; 400 opstandelingen hebben gezworen het kruis te verdedigen. Bijzonderheden ontbreken.

(Men vreest dat deze opstand slechts het begin is eener beweging die zich later tot vele andere provinciën van Turkije zal uitstrekken, zoo vóór dien tijd de geschillen met Rusland niet zijn beëindigd. Reeds vóór lang liet zich eenige oproerige beweging onder de Grieksche bevolking, die, naar men verzekert, in het geheim werd bewerkt, voorzien. Zoo deze beweging meer algemeen wordt, zal zij voor de Porte welligt grooter gevaar opleveren dan dat der Russische legers die haar bedreigen. De taak der laatstgenoemden zou voorzeker minder moeijelijk worden, wanneer zij in het hart van Turkije zelf ondersteuning vonden.)

De Engelsche *Times* ontvangt per telegraaf de tijding uit Petersburg van den 29sten Jan., dat de Keizer het gewigt begint in te zien, dat de Oostersche zaak erlangt. De invloed van graaf *Nesselrode* zou weder overwegend zijn, en de Czaar een' eigenhandigen brief aan de Koningin van Engeland schrijven.

Graaf *Orloff* heeft bereids zijne terugreis naar St. Petersburg aanvaard.

De *Press* zegt, dat men eerlang verwacht het aanknoopen van regtstreeksche onderhandelingen tusschen Rusland en Turkije. In verband hiermede brengt men de verklaring, door lord *Aberdeen* in het Parlement afgelegd, dat de oorlog nog *niet* onvermijdelijk is.

Het bevestigt zich, dat de maarschalk *Vaillant* tot kommandant van het expeditionaire leger naar de Levant is benoemd en dat de generaal *Canrobert* in Frankrijk blijft. Het Engelsche expeditionaire korps zou onder kommando van den generaal *J. Thackwell* staan.

De *Times* geeft in een hoofdartikel de volgende beschouwing van den tegenwoordigen stand der oostersche kwestie: Indien de Duitsche mogendheden, en in het bijzonder Oostenrijk, er in toestemmen om met de westelijke magten ééne lijn te trekken, dan is er luttel kans om den oorlog te beginnen; doch mogt de oorlog uitbarsten, dan zal hij beperkt van omvang en waarschijnlijk kort van duur zijn.

Mogt het integendeel ongelukkigerwijze gebeuren, dat Rusland een zoo overwegenden invloed weet uit te oefenen op de Duitsche mogendheden, dat zij hare onafhankelijkheid uit het oog verliezen, dan is de oorlog onvermijdelijk niet alleen, maar dan is het zelfs zeker, dat hij meer algemeen zich zal uitbreiden en van meer ernstigen aard zal zijn.

Bij deze levenskwestie is het volstrekt noodzakelijk dat alle onzekerheid binnen den kortst mogelijken tijd ophoude. De *Morning Herald* herhaalt uit goede bron, dat de af te zenden Britsche troepen 10,000 officieren en manschappen sterk zullen zijn, doch dat een nog veel grooter aantal in gereedheid wordt gehouden om, des noodig, de overigen dadelijk te volgen.

ITALIË.

De heer *Brenier* is belast met eene zending in Italië van de Fransche regering. Hij moet niet alleen de openbare meening in Italië nagaan, maar bepaaldelijk de gouvernementen uitvorschen, welke partij zij denken te nemen, als de oorlog zich mogt uitbreiden. In Sardinië heeft men zich ridderlijk aan Frankrijk en Engeland aangesloten. Toskane is daarvoor meer huiverig.

Napels, welks vorst zeer Russischgezind is, weifelt zeer welke partij te kiezen, omdat men er beducht is voor de partij van *Murat*, die er het hoofd meer en meer opsteekt, en tevens voor Sicilië, waar Engeland voortdurend zeer veel werkt.

Ook in den Romeinschen staat is men het niet geheel eens over de partij, die men moet kiezen. De Paus en onderscheiden kardinalen zijn zeer beducht voor de magtsontwikkeling van den Czaar, hoofd der Grieksche kerk. Kardinaal *Antonelli* en de mannen van het wereldlijk bestuur moeten daarentegen op de zegepraal van Rusland hopen.

Het verblijf te Florence van lord *Minto*, die in 1847 zoo ruimschoots heeft deel genomen aan de politieke aangelegenheden van Italië, vindt men van regeringswege ook lastig, en zijne woning wordt door de politie goed bewaakt.

Men merkt trouwens in geheel Italië eene beroering op, gelijk aan die, welke 1848 voorafging.

DUITSCHLAND.

De *Weser Zeit.* berigt uit Kiel van den 2den dezer, dat aan de Deensche troepen te Altona bevel is gegeven zich marschvaardig te houden, zoodat zij binnen drie dagen de stad kunnen verlaten; tevens is het bestuur van de spoorwegen aangeschreven, gereed te zijn de troepen te vervoeren. Naar men wil, zal het garnizoen van Altona op Seeland worden gelegd. Overigens maakt Denemarken groote toerustingen; de werkzaamheden tot de ontmanteling van Rendsburg zijn voorloopig gestaakt.

— De Tweede Kamer in Pruissen heeft den 10den dezer de beraadslaging over de regeling van het gemeentewezen in Westphalen voortgezet. Met eene groote meerderheid werd het stelsel der regering, tot uitsluiting van niet-Christelijke gemeenteleden van de vervulling van ambten en bedieningen, verworpen.

— Te Freiburg is de secretaris des aartsbisschops op zijne weigering om de hem opgelegde boete te voldoen, naar het huis van arrest gebragt. Ook zijn weder geregtelijke vervolgingen ingesteld tegen verscheidene geestelijken, die getracht hebben in hunne openbare predikingen hunne toehoorders tot verzet tegen de regering aan te zetten.

— Volgens bijzondere mededeelingen uit Luxemburg, bestaat daar algemeen de vrees, dat de constitutie eenige wijzigingen zal ondergaan.

— Warschau heeft volgens de jongste, op het einde des vorigen jaars tot stand gebragte telling, eene bevolking van 158,301 inwoners, waarvan 117,142 Christenen en 41,159 Israelieten.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

Bij besluit des Konings van Zweden van den 17den Januarij is bepaald, dat de havenoefeningen met zee-artillerie in dit jaar op een linieschip, op een kleiner met mortieren gewapend vaartuig en op twee brikken zullen plaats hebben; dat de expeditiën in de Zweedsche of andere naburige wateren zullen geschieden met de linieschepen *Carl XIII* en *Prins Oscar*, benevens het fregat *Eugenia* en een bataljon kanonneerbooten; en dat vier oorlogsstoombooten gereed gemaakt moeten worden, om des vereischt te kunnen uitloopen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 9 Februarij.

Eene nieuwe bill tot toelating van Israëlieten als leden van het Parlement is van regeringswege ingediend.

— De Russische gezant, baron *Brunow*, is thans werkelijk van hier vertrokken.

— De inlijving der vrijwillige kustwachters is geëindigd. Die inlijving zal 1700 man voor het distrikt van Portsmouth opleveren en 10,000 man voor geheel Brittanje. Dit korps zal evenwel niet in den vreemde dienen, en niet meer dan 100 mijlen van de kust worden gezonden.

— Aan al de regementen hier te lande is bevel gezonden om dezelve tot 1000 man te completeren. Dien ten gevolge worden overal recruten aangeworven, om de korpsen tot de vereischte sterkte te brengen.

— De gepensioneerde zeelieden beneden 60 jaren, zijn opgeroepen, om geïnspecteerd te worden, ten einde de nog voor werkelijke dienst geschikte personen daaruit op de oorlogschepen te plaatsen.

— Het is opmerkelijk, dat in weerwil van het vooruitzigt eens oorlogs in Europa, de prijzen der granen blijven dalen.

Van den 11den. In de zitting van gisteren avond heeft lord *Clarendon*, daartoe geïnterpelleerd, gezegd, dat de zending van graaf *Orloff* ten doel had, om de Oostenrijksche regering voor de Russische zaak te winnen, doch dat Oostenrijk daarop met de waardigheid van een onafhankelijken staat had geantwoord, en dat Engeland de neutraliteits-verklaring van Zweden en Denemarken goedkeurde. Door lord *Aberdeen* is bij diezelfde gelegenheid verklaard, dat op dit oogenblik geene onderhandelingen aanhangig waren, maar dat daarom de oorlog nog niet als onvermijdelijk moet worden beschouwd.

— Het eerste gedeelte der naar het Oosten bestemde krijgsmagt zal bestaan uit vier bataljons der garde te voet en zes regementen infanterie uit Ierland. Deze troepen zullen met den meest mogelijken spoed ingescheept en waarschijnlijk naar Malta, als eerste plaats van bestemming, overgevoerd worden.

— Volgens berigten uit Shanghai van den 17den Dec., had den de keizerlijke troepen een gedeelte dier stad in de asch gelegd. De insurgenten hadden daarentegen Semkin, op 80 mijlen afstands van Peking, ingenomen. De steden Canton en Ningpo waren rustig.

Het hof van Japan had den rouw voor den tijd van drie jaren aangenomen, wegens het overlijden des Keizers, gedurende welken tijd geen gezantschap zou worden ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Februarij.

De *Moniteur*, het vertrek van den Russischen gezant vermeldende, begint tevens de mededeeling van de officiële stukken in zake het Oostersche vraagstuk. De eerste stukken zijn van de maanden Jan., Febr. en Maart van voorleden jaar; de mededeeling van al de documenten zal dus eenigen tijd kunnen duren. Om een waar inzigt in de zaken te verkrijgen, is die openbaarmaking, vooral in verband met het Engelsche *blaauwe boek*, van hoog gewigt.

— Een geattacheerde van het Fransche ministerie van buitenl. heeft Parijs verlaten, met de brieven ter terugroeping van den generaal *Castelbajac*.

— De „keizerlijke quadrille," waarmede gisteren avond het bal op de Tuilleriën werd geopend, bestond uit: den Keizer met mevr. *Firmin Rogier* (men zal zich herinneren dat prins *Napoleon* bij het Belgische hof met veel voorkomendheid is ontvangen); den heer *Hübner* (die onlangs zich zeer anti-Russisch heeft uitgelaten) met de Keizerin; maarschalk *Magnan* met de gravin *Augusta von Moltke*, dochter van den minister van Denemarken (Denemarken heeft eene onzijdigheids-verklaring afgelegd), en den minister van staat *Fould*, met de gemalin van maarschalk *de Saint-Arnaud*.

— De Fransche *Moniteur* behelst een uitvoerig rapport eener commissie uit de akademie van wetenschappen, over de toekenning van den grooten prijs, welke eenige jaren geleden van staatswege uitgeloofd is voor dengene, die in de toepassing der stoomkracht op de scheepvaart eene belangrijke vordering mogt maken. De commissie heeft voorgesteld den prijs van 6000 fr. te verdeelen tusschen de heeren *Dupuy de Lôme* en *Moll*, die de plannen voor het groote Fransche schroefstoomlinieschip de *Napoleon* hebben geleverd en uitgevoerd, en den heer *Bourgeois*, die ook tot het bouwen van dat linieschip heeft medegewerkt door onderzoekingen omtrent de stoomschroef. Verder stelt de commissie voor, op nieuw een' gelijken prijs uit te loven, daar er hares erachtens voor de stoomvaart nog veel kan gedaan worden, vooral door vermindering der benoodigde hoeveelheid brandstof, welligt ook door het gebruik van andere gasvormige stoffen en vooral van verhitte dampkringslucht in plaats van stoom.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 11 Februarij.

Bij besluit van den 9den Februarij, heeft Zijne Majesteit goedgevonden: Aan eene commissie van vier leden, voor een gelijk getal gekozen uit elk der collegiën van gedeputeerde staten van Zuidholland en Noordholland, het onderzoek op te dragen der vraag: of de bestaande wetten en verordeningen omtrent de zeevisscherijen geheel kunnen worden ingetrokken, of wel, dat het in het algemeen belang en dat der visscherijen noodig is eenige voorschriften omtrent de uitoefening van dien tak van nijverheid te behouden, of nieuwe vast te stellen; — tot leden dier commissie te benoemen de heeren *D. van Koetsveld* en mr. *C. B. Nederburgh*, leden van het

collegie van gedeputeerde staten van Zuidholland, en *W. Kaars Sypesteyn* en mr. *G. de Vries*, leden van het collegie van gedeputeerde staten van Noordholland, en aan de commissie als secretaris toe te voegen den heer mr. *J. T. Buys*, ambtenaar bij het gewestelijk bestuur van Noordholland.

— Bij Koninklijk besluit van den 9den dezer, is *T. D. G. Rolandus*, 1ste luitenant der artillerie bij het garnizoen te Curaçao, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij koninklijk besluit van den 4den dezer is tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willems-orde benoemd de serjant *P. M. Fiou*, van het wapen der infanterie in Oost-Indië, ter zake van de in 1851/52 in het Palembangsche plaats gehad hebbende krijsverrigtingen, met bepaling dat bij afzonderlijke dagorders zoo in Nederland als in Indië ter zelfder zake eervol zal worden vermeld de serjant *P. de Nijs* (sedert overleden), de korporaal *J. Torfs* en de flankeurs *F. Elsen* en *E. Verbeeck*, de eerstgenoemde van het wapen der artillerie, en de drie anderen van het wapen der infanterie in Oost-Indië.

— Z. M. heeft den dr. *le Roy d'Etiolles*, te Parijs, benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon.

— Wij kunnen stellig verzekeren, dat er bij het departement van oorlog volstrekt niets bekend is van het berigt, in het *Journal du Limbourg* voorkomende, dat de ligtingen van de vier laatste dienstjaren zouden worden opgeroepen. Dat berigt is alzoo ongegrond.

Wat aangaat een ander berigt, dat er honderd onder-officieren, minstens vier jaren gediend hebbende, waarvan twee jaren met den rang van onder-officier, zich zullen kunnen voorbereiden tot het afleggen van het officiers-examen, moet worden opgemerkt, dat dit volstrekt geen nieuwe maatregel is, die eenigen schijn van ongerustheid zou moeten opleveren. Immers dergelijk examen van onder-officieren heeft sedert lang, laatstelijk nog in de maand October j.l., te Breda plaats gehad. Het vindt plaats om de onder-officieren meer uitzigt te geven om tot officieren te kunnen worden bevorderd. Dit is dus geen nieuwe of buitengewone maatregel.

En wat eindelijk betreft het berigt, in de *Gron. Ct.* medegedeeld, dat de regering aan de chefs van ieder regement infanterie aanschrijving heeft gedaan, om, vóór den 1sten April aanst. duizend nieuw vervaardigde kapotjassen in gereedheid te hebben, enz., ook dit is een gewone maatregel, die jaarlijks plaats heeft tegen den tijd dat de miliciëns eener ligting in dienst worden gesteld. Het bedrag van 1000 is een bepaald gewoon getal. Die maatregel heeft alleen ten doel om te zorgen, dat de miliciëns bij hunne komst in de kazernen, behoorlijk gekleed en gekazerneerd kunnen worden. Ook dit is volstrekt geen buitengewone maatregel. [Dit is door ons ook niet verzekerd.]

Uit een en ander blijkt alzoo, dat de opgemelde geruchten ten deele ongegrond, ten deele verkeerd voorgesteld zijn en dat er van den kant onzer regering, immers tot hiertoe, geene buitengewone verdedigingsmaatregelen zijn genomen of bevolen.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 10 Februarij. Heden is voor deze stad gearriveerd het nieuwgebouwde schoonerschip Julia, groot pl. m. 100 last, kapit. *E. Gust*, van Groningen, gebouwd bij *E. H. Meursing*, te Hoogezand.

Binnengekomen te Amsterdam den 9 Febr., kapit. *Jonkhoff* de Hoop, van Dantzig; den 10den *Mulder* Christina Hendrika, van Petersburg. — Te Texel den 8 Febr., *de Boer* Henrica, van Soerabaija; *Schut* Coert Cornelius, van Bordeaux. — Te Seville den 11 Jan., *Niehoff* Jantina Jetskelina, van Riga. — Te Bajonne den 6 Febr., *Dood* Christina Jantina, van Amsterdam. — Te Londen den 5 Febr., *Potjer* Twee Cornelissen, van Oran. — Te Newport den 5 Febr., *Nagel* Triton, van Londonderrij naar Barcelona. — Bij het Goodwin Sand den 7 Febr., *Sop* Emma Maria, van Newcastle naar Seville. — Te Deal den 8 Febr., *Hazewinkel* Dolphijn, van Porto. — Bij Dartmouth den 7 Febr., *de Grooth* Houthandel, van Newcastle naar Porto. — Te Liverpool den 5 Febr., *Mulder* Wendelina, *Everts* Gesina Catharina en den 6den *Sissingh* Adm. de Winter, alle 3 van Londonderrij; *Breeland* Ida Reina, v. Newrij; den 8sten *Kiers Kok* de Hoop, van Smirna; *Mulder* Wendelina en *Goosens* Geertruida, beide van Londonderrij. — Te Harwich den 8 Febr., *Prins* Heiko Prins, v. Londen. — Te Leer den 1 Febr., *Siemers* Vrouw Meike, van Londen; *van der Borg* Geertje Elisabeth, van Cardiff; den 5den *Potjer* Dankbaarheid en *Joosten* Henderika Bouwina, beide van Londen; den 7den *Koop* Regina, van Antwerpen; den 8sten *Prak* Rensina, van Newport. — Te Carolinerzijl den 4 Febr., *Mulder* Vrouw Stina, v. Groningen; *Datema* Margrietha Hendrika, van Amsterdam. — Te Hamburg den 5 Febr., *Vos* Betje Pronk, v. Porto; den 7den *Loots* Catharina, v. Texel. — Te Harburg den 4 Febr., *Oostra* Margaretha Hillechiena, v. Hull. — Te Cuxhaven den 9 Febr., *Schuur* Aaltje Proak, van Hull naar Tonningen. — Te Altona den 9 Febr., *Schaap* Jan Jacob, van Grangemouth. — Te Swinemunde den 7 Febr., *Dijk* Maria, van Dordrecht. — Te Hals den 2 Febr., *Zoeler* Catharina, v. Newcastle.

Binnengekomen te Texel den 11 Febr., kapit. *Hofker* Hendrika Beerta, van Cette. — Te Helvoet den 11 Febr., *Tonjer* Everdina Elisabeth, van Batavia. — Te Cadix den 30 Jan., *van der Wal* Alida, van Shields. — Te Livorno den 3 Febr., *van Wijk* Jantje, van Burgas. — Te Triest den 7 Febr., *Pot* Grietje Weemhof, v. Amsterdam. — Te Geelong den 1 Nov., *Hoek* Johanna Hendrika, van Londen.

Vertrokken van Amsterdam den 9 Febr., kapit. *Hoff* Margaretha Elisabeth, naar Newcastle; den 10den *Zeilinga* Agatha, naar Konstantinopel; *Addens* Jantje Doornbos, naar Napels; *Steffens* Johannes, op avontuur; *de Boer* Phoenix, naar Suriname; *Kuiper* Sara Elisabeth, naar Konstantinopel; *van Duin* Jacobus, naar Sunderland; den 11den *Sanders* Graaf van Nassau, naar Londen; *Hoff* Elisabeth Johanna, naar Dublin. — Van Texel den 10 Febr., *de Vries* Jantina, naar Livorno; *Hilbrands* Wendelina, naar Triest; *Mulder* Drie Gezusters, naar St. Ubes, is uit zee teruggekomen; *Lovius* Trekvogel, naar Bordeaux. — Van Porto den 1 Febr., *Prins* Odelia Maria, naar Londen; *Stuit* Geerdina, naar Vianna. — Van Calais den 3 Febr., *Oorburg* Hendrika Ellida, naar Newcastle. — Van Bajonne den 3 Febr., *Mooi* Tiessina, naar Amsterdam. — Van Roijan den 2 Febr., *Struik* Dankbaarheid, naar Rotterdam. — Van Cowes den 8 Febr., *Koeman* Jonge Clemens, naar Dordrecht. — Van Hamburg den 8 Febr., *Slankenborg* Twee Gebroeders, naar Amsterdam; den 9den *Peper* Fennechina, naar Lowestoft; *Hazewinkel* Jonge Jieffert, naar Gent; *van Calker* Christina Jacoba, naar Gibraltar en Marseille.

Vertrokken van Texel den 11 Febr., kapit. *Mulder* Drie Gezusters, naar St. Ubes; *Gust* IJzerstaven, naar Cardiff. — Van Antwerpen den 10 Febr., *van der Wal* Frankea en *Sprik* Gretina Hillegina, beide naar Engeland; den 11den *Kranenborg* Johanna, naar Londen.

Zeilklaar te San Francisco den 24 Dec., kapit. *van der Horst* Johanna Jacoba, naar Callao. — Te Londen den 6 Febr., *Ebeling* Anna Hendrika, naar Elseneur; den 8sten *Kaspersma* Eendracht, *Gunter* Cornelia en *Fokkema* Drie Broeders, alle 3 naar Workum.

ZOUTKAMP, 12 Februarij. Binnengekomen den 7 Febr., kapit. *Meppen* Wubbina Veenema, van Newcastle.

Zeilklaar den 12 Febr., kapit. *Folders* de Weldaad, *de Haan* Anna Jantina en *Kramer* ....., alle 3 naar Londen; *Balk* Jacomina, naar Newcastle.

DELFZIJL, 11 Februarij. Binnengekomen den 10 Febr., kapit. *Smedes* Pietronella Albertina, van Halte; *Postema* Magrietha, van Emden; den 11den *Jacobs* Henderika, van Emden naar Amsterdam; *Hulzebos* de Vr. Catharina en *Wichers* Lammegina, beide van Leer.

Vertrokken den 10 Febr., kapit. *Visser* Lucie, naar Emden; den 11den *Borst* Jacobus, naar St. Thomas.

HARLINGEN, 11 Februarij. Binnengekomen den 5 Febr., kapit. *Munneke* Baudina, van Newcastle; den 6den *Rozeboom* Onderneming, van Emden; den 10den *Abema* de Vrije Fries, van Amsterdam.

Vertrokken den 6 Febr., kapit. *Scholten* Vr. Mettina, naar Denemarken; den 10den *Bekkering* Jacobus Johannes en *Duintjer* Catharina, beide naar Amsterdam; *Gort* Alida, naar Kampen; *Rozeboom* Onderneming, naar Groningen; *de Boer* Drie Gezusters, naar Portugal; den 11den *Ploeg* Vertrouwen, naar Hull.

TERMUNTERZIJL, 10 Febr. Vertrokken den 10 Febr., kapit. *Bolmeijer* uit Vriendschap, naar Leer.

AMSTERDAM, 9 Febr. Het schip Bernardas, kapit. *J. Venster*, van Newcastle naar Galatz, was den 17 Jan. wegens onstuimig weder nog in de Bosphorus liggende.

— Wij zijn verzocht te melden, dat het schip Jantje, kapit. *H. O. van Wijk*, waarvan in het artikel van kapit. *N. J. Smaal*, in ons vorig nommer melding is gemaakt, niet is de kof Jantje, maar de Schooner Jantje.

— Aangaande het schip Gerritje Koumans, kapit. *Smeding*, van Newcastle herwaarts gedestineerd, bij Harlingen gestrand, wordt van daar van den 9den dezer gemeld, dat het zeer gevaarlijk vastzat; een gedeelte van de inventaris was geborgen en hoopte men ook nog van de lading te bergen.

NORDEN, 7 Febr. Het schip Gesina, kapit. *Feddes*, van Rotterdam met stukgoed naar Hamburg, is gisteren op de Ooster-Eems gestrand en gezonken, doch het volk gered.

WIVENHOE, 6 Febr. Het schip Remke, kapit. *Scherpbier*, van Sunderland naar Bordeaux, alhier met schade binnengebragt, heeft gisteren de reis weder voortgezet, na 55 £ voor bergloon betaald te hebben, doch is den 7den uit zee teruggekomen.

— Kapit. *L. Schut*, van Bordeaux in Texel binnen, rapporteert op de hoogte van Schouwen gepraaid te hebben het schip Catharina, kapit. *K. J. Scholten*, van Newcastle naar Algiers.

— Het schip Johanna Catharina, kapit. *Keun, Rz.*, van Shields naar Konstantinopel, is den 6 Febr. met verlies van de boegspriet en twee zeilen te Ramsgate binnengeloopen.

THISTED, 3 Febr. Den 1sten dezer is bij Wunstrand aangespoeld een naambord, waarop met vergulde letters »*Voorwaarts.*"

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 10 Febr. Bevracht van Neuhaus aan de Elbe, tot *f* 20 per last Tarwe. Naar Londen 20 sh. in full per 10 qrs. Haver; naar Glocester 25 sh. met 10 pCt. per id.

Van Koningsbergen op hier tot *f* 35, op Amsterdam tot *f* 37, Antwerpen tot *f* 40 per roggelast met ongg. enz.

DANTZIG, 6 Febr. Bevracht naar Aberdeen voor 27 sh., Grangemouth 25 sh. 6 d. per load balken.

GOTHENBURG, 4 Febr. In de laatste 8 dagen is slechts een klein schip naar Leith bij open water bevracht.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 10 *Februarij.*

TARWE.		Veen	64 ℔ *f* 7,50	»	40 ℔ *f* 3,90
Oude	70 ℔ *f*	»	68 » » 7,90	Zw. Voer	36 » » 3,30
N. Oml.	68 » » 11,25	GERST.		»	38 » » 3,55
»	70 » » 11,85	N. Winter	54 ℔ *f* 7,10	»	40 » » 4,00
»	72 » » 12,40	»	56 » » 7,50	»	42 » »
» Old.	68 » » 11,00	»	58 » » 7,80	BOONEN	
» »	70 » » 11,50	Zomer	54 » » 6,60	Paardeb.	*f* 7,50 *f* 8,25,40
» »	72 » » 12,15	»	56 » » 6,40	ZADEN, ENZ.	
» »	» »	Knobbe	60 » » 7,25	Old. Koolz.	*f*
ROGGE.		»	62 » » 7,60	Oml. dito	*f*
O. Inl.	64 ℔ *f* 9,50	HAVER.		Oostfr. dito	*f*
» »	66 » » 9,90	Dikke	36 ℔ *f* 3,60	Zomerzaad	*f*
N. »	68 » » 10,30	»	38 » » 3,80	G. Mosterdz. v.	*f*
» »	70 » » 10,70	»	40 » » 4,00	Lijnzaad	*f* a *f*
» »	» »	»	42 » » 4,20	Dederzaad	*f*
BOEKWEIT.		»	44 » » 4,45	Gr. Gortpm.	*f* 12,50 a *f* 13
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 7,90	»	46 » » 4,65	Par. 100 N. ℔	*f* 17 tot *f* 19
» »	66 » » 8,30	»	48 » » 4,85	Raapolie p. v.	*f* 38,50
» »	68 » » 8,70	»	50 » » 5,05	Prijs der Boter	
» »	64 » » 7,75	O. Bl. Voer	36 » » 3,40	1ste soort à ton	*f* 16¼ a *f* 17
Zw. Zand	66 » » 8,15	Bl. Voer	38 » » 3,65	$\frac{1}{16}$ ton	*f* 8,50,75

Tarwe meer aan, 50 a 60 ct. lager verkocht. — Rogge tot verlaagde prijzen alleen aan consumtie te plaatsen. — Boekweit niet driftiger. — Gerst alleen aan pelderijen als genoteerd te plaatsen. — Haver niet driftiger. — Boonen als voren. — In Zaden niet omgegaan. — Gort in een doen.

ROTTERDAM, 9 *Februarij.* Tarwe: 156/2 ℔ witb. Pools. *f* 495, *f* 500; 159/2 ℔ Rost. *f* 490. — Rogge: 152/2 ℔ Amerik. *f* 385; 144/2 ℔ Eupatoria *f* 330; 142/2 ℔ o. Petersb. *f* 303.

LEEUWARDEN, 10 *Febr.* De prijs der Boter was heden: *f* 47,25; de aanvoer bestond uit 427 ¼, 162 ⅛, 43 $\frac{1}{16}$ tonnen.

AMSTERDAM, 10 *Februarij.* Heden werd verkocht van Tarwe: 135 ℔ Petersb. Kubanka *f* 440; 127 ℔ b. Pools. *f* 475, *f* 480; 130 ℔ dito *f* 495; 130 ℔ Lubecker *f* 450. — Rogge: 121 ℔ Pruiss. *f* 350; 116 ℔ n. Arch. *f* 306; 117 ℔ jar. dito *f* 310; 116 ℔ Odessa *f* 300; 120 ℔ Donau *f* 320; 116 ℔ n. Arch. *f* 308 aan de Zaan; 115 ℔ o. gedr. *f* 300. — Gerst: 111 en 112 ℔ Deensche *f* 260; 113 ℔ dito *f* 266; Zeeuws. Wr. *f* 240. — Boekweit tot vorigen prijs bij uitslijting verkocht, met minder dringende verkoopers: 119, 121 ℔ Holstein *f* 260, *f* 275.

Koolzaad: Holst. 67 p. vl.; op 9 vat in Oct. en Nov. 66 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Odessa *f* 335, *f* 340. — Raapolie dadelijk en op levering merkelijk hooger betaald: op 6/w. *f* 40,50; Vlieg. *f* 39,25; Mei *f* 39,25—25 a *f* 39; Sept. *f* 37 a 25 a *f* 37; Oct. *f* 37 a 50 a 25; Nov. en Dec. *f* 37,25 a 75 a 50. — Lijnolie op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 30,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,25; Vlieg. *f* 38.

LONDEN, 8 *Februarij.* Er werd weinig aangevoerd. In weerwil van de vrees voor een' oorlog met Rusland, was de handel in Tarwe flaauw, doch de prijzen niet lager dan l.l. Maandag. Gerst met tragen handel en eene neiging tot teruggang. Haver met geringen aanvoer, doch weinig handel. De invoer van den 7den tot en met den 8sten Februarij bestaat uit: 2010 qrs. Engelsche en 3520 qrs. vreemde Tarwe, 6480 qrs. Engelsche en 840 qrs. vreemde Gerst; 2590 qrs. Engelsche en 1010 qrs. vreemde Haver.

Van den 10den. De aanvoer van granen is gedurende deze week niet overvloedig geweest. Er waren heden niet vele koopers ter markt. De omzet in vreemde Tarwe blijft beperkt en in sommige gevallen werden partijen tot 1 a 2 sh. lager dan de notering van j.l. Maandag afgegeven; de kooplust was niet groot. In zeilende ladingen werd het een en ander gedaan. Gerst, Boonen en Erwten onveranderd. Haver moeijelijk te plaatsen tot de koersen van Maandag. Meel weinig gevraagd.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 10 *Februarij.* In schapen en varkens werd nog al iets omgezet, voor het overige was de markt van geringe beteekenis.

LEEUWARDEN, 10 *Februarij.* De veemarkt was heden weder ruim van koeijen voorzien, en de prijzen van l.l. Vrijdag hebben goed stand kunnen houden.

Schapen en varkens waren er weinig aangevoerd, en de prijzen, zoo mede die der vette kalveren, hoog.

LONDEN, 8 *Februarij.* Ossen met matigen aanvoer en goede vraag; men betaalde 2 d. hoogere prijzen. Schapen met weinig vraag doch onveranderde prijzen. Kalveren 6 tot 8 d. gedaald. Varkens kalm op vorige prijzen. Van het buitenland werden aangevoerd 375 ossen, 970 schapen en lammeren en 155 kalveren. Aan de markt waren heden 23,835 stuks vee gebragt, waarvan 3,800 ossen, 19,520 schapen en lammeren, 180 kalveren en 335 varkens.

Van den 10den. De veemarkt heeft zich goed gesouteneerd op de prijzen van l.l. Maandag, geldende puik ossenvleesch 4 sh. 8 p. a 4 sh. 10 p.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 11 *Februarij.*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 59¼, 59½, 59¼; Dito Dito 3 pCt. 71⅛; Dito Dito 4 pCt. 88⅜, 89, 88⅜; O. I. Leening 4 pCt. 88⅝; Handelmaatsch. 4½ pCt. 117. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 18⅞, 19, 19; Dito 3 pCt. 40¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $35\frac{13}{16}$, 36, $35\frac{15}{16}$; Coup. Bewijzen 4¼, $4\frac{5}{16}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $34\frac{7}{16}$, 34½, 34½; Dito Dito Uitgest. 14⅜.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100, 100¾, 100; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 91¼; Dito 4½ pCt. 89; Dito bij *Hope* 4 pCt. 84; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 82½. — POLEN, Certific. 4 pCt. 73¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 65, 66; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 34, 34¼; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 34, 34¼; Dito Nieuwe 5 pCt. en Dito La. B. 5 pCt. 83¼, 83½, 83¼; Amerik. Bank-Act. 3¾; Mexik. 24½, ⅞, ⅝; Dito Onb. 24½, $\frac{11}{16}$, $\frac{9}{16}$; Peru 4½ pCt. 62; Gren. 2½ pCt. 18⅜; Dito Uitg. 7, ⅛; Ecuador $3\frac{5}{16}$; Venez. 3¾ pCt. 28, ¼, ⅛; Dito Uitg. 11¾, 12; Philad. L. N. 80; Eng. Russen 5 pCt. 93¾, ½; Thes. Amst. 5 pCt. 102½.

Holl. fondsen waren heden iets vaster, zonder dat de handel daarin eenige bijzondere levendigheid vertoonde. — Ook in vreemde effekten was de stemming iets aangenamer, uitgezonderd 5 pCts. Russen, die steeds zeer aangeboden zijn.

Braz. 1824 v. 200 £ 93; Venz. Onb. St. 3¾ pCt. 27¼, $\frac{7}{16}$; Gren. Onbep. St. 2½ pCt. $18\frac{3}{16}$, ¼.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 2½; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 95½ a $\frac{5}{16}$; Spaansche 1 pCt. $18\frac{13}{16}$; Binnenl. 3 pCt. $35\frac{15}{16}$ a 36; Metall. 5 pCt. 65⅝.

AMSTERDAM, 12 *Febr.* EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integr. $59\frac{7}{16}$. Spaansche 1 pCts. 19⅛, $\frac{1}{16}$. Binnenl. 3 pCts. 36⅛, $\frac{9}{16}$, ⅛. Portug. 3 pCts. 34⅝, $\frac{11}{16}$. Metalliek 5 pCts. 66¼, ⅜. Dito 1847 2½ pCt. 34½. Dito Nieuwe 5 pCts 83½. Mexik. 24⅝, $\frac{11}{16}$. Dito Onbep. $24\frac{7}{16}$, ½, $\frac{9}{16}$, ⅝. Venez. Uitg. 12.

Bij eenige affaire in Oostenr. en Mexik. was heden de stemming iets aangenamer.

ADVERTENTIEN.

⁂ De COMMISSIE VAN GENEESKUNDIG ONDERZOEK EN TOEVOORZIGT IN DE *PROVINCIE GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op ZATURDAG den 11den MAART aanstaande, des morgens te 10 uur, in het OMMELANDERHUIS, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen TOEGELATEN TE WORDEN tot het **HEEL-, VERLOS- of ARTSENIJMENGKUNDIG EXAMEN**, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten minste VEERTIEN DAGEN vóór dien tijd, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

GRONINGEN, 10 Februarij 1854.

De Provinciale Commissie voorn.,
Namens dezelve:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN, WOENSDAG den 15den Febr., te *zes* uur.
Sprekers: Prof. J. W. ERMERINS, en Dr. W. GLEUNS in plaats van Prof. J. VAN DEEN.

A. W. ALINGS, *Secretaris.*

ZEEMANSCOLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT,

ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, op DONDERDAG den 16den Februarij 1854, des avonds te zeven uur.

Namens de Directie:
A. SWAAGMAN, *Secretaris.*

PROGRAMMA.

Het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP: TER AANMOEDIGING EN BEVORDERING VAN TEEKEN- EN SCHILDERKUNST, onder den naam *PICTURA*, te *Groningen*, heeft in deszelfs Vergadering van den 3den Januarij 1854 besloten:

Eenen EEREPRIJS uit te loven in het vak van SCHILDERKUNST, bestaande in een GETUIGSCHRIFT en EENHONDERD GULDEN, voor de zulks waardig gekeurde *SCHILDERIJ*, geheel afgewerkt, hoog 59, breed 42 Ned. Duimen, voorstellende:

Een gezigt op een plein, regts op den voorgrond de ingang van een oud kerkgebouw, links op den tweeden grond eene fontein; eigenaardig gestoffeerd.

Het Genootschap noodigt uit tot de behandeling van *bovengemeld onderwerp* en tot het dingen naar den op hetzelve *uitgeloofden prijs* alle *Kunstbeoefenaars, in het Rijk geboren of woonachtig.*

Zij, die naar deze Eereprijzen willen dingen, zullen de navolgende bepalingen in acht moeten nemen:

1) De Stukken moeten vrachtvrij vóór den 1sten November 1854 ingezonden zijn aan den Penningmeester des Genootschaps, F. DE WITT.

2) De ingezondene Stukken moeten geteekend zijn met eene zinspreuk of een ander kennelijk merk; welke spreuk of merk, door eene andere hand, dan die van den Vervaardiger van het Stuk geschreven, ook gesteld zal moeten worden op een bijgaand verzegeld briefje, in hetwelk de naam en de woonplaats van den Maker van het Stuk, benevens de voor hetzelve gevraagde Prijs, vermeld moeten staan, en hetwelk verzegeld moet zijn met een' duidelijken afdruk van een Cachet in Lak.

3) De bekroonde *Schilderij* blijft de eigendom van den Maker, onder verpligting, om van dezelve eene *Teekening* of *Schets in kleuren*, ter grootte *van tweederde der opgegeven maat*, kosteloos vóór de teruggave van het Stuk, aan het Genootschap te verschaffen.

4) Elk der niet bekroonde Stukken zal, benevens het ongeopende biljet, in hetwelk de naam van den Maker uitgedrukt staat, tegen overgave van de zinspreuk of het merk, met dezelfde hand geschreven, en den afdruk van hetzelfde Cachet, aan den vertooner worden teruggegeven.

Deze teruggave zal moeten geschieden binnen den tijd van *twee maanden*, nadat de uitwijzing bekend is gemaakt.

De uitdeeling van den behaalden Prijs aan den Bekroonde of deszelfs Gemagtigde zal plaats hebben in de *Buitengewone Vergadering* van Januarij 1855.

Namens het Bestuur des Genootschaps:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

RIJCLUB.

VOORSTELLING op WOENSDAG den 15den Febr. 1854, te 6 uur. DINGSDAG bevorens te 4 uur BALLOTAGE.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

⁂ Voorspoedig bevallen van eene welgeschapen DOCHTER A. SONIES, geliefde Echtgenoot van

E. FABER,
Brood-, Koek- en Banketbakker.

GRONINGEN, 11 Februarij 1854.

⁂ Bevallen van een' *ZOON* FOKKOBA DIENA LUNSING, Vrouw van

J. H. BOSS.

GRONINGEN, 11 Februarij 1854.

⁂ Had ik voor weinige dagen het treurig berigt mede te deelen, dat mijne veelgeliefde Echtgenoot TRIENTJE GROENEVELD van een doodgeboren Zoon was bevallen, thans ook heeft het den Vrijmagtige behaagd, ook haar van mijne zijde weg te nemen. Zij ontsliep zacht en kalm, in den nog jeugdigen leeftijd van 34 jaren en 6 maanden, mij uit een gelukkig huwelijk van bijna twee jaren één Zoontje nalatende. Zwaar treft mij dit verlies, maar gelieve Gode te zwijgen, en op Zijne vertroosting wachtende.

BOEN, *Oostvriesland*, 6 Februarij 1854.

D. H. [illegible]

⁂ Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons veel geliefd Zoontje GERHARDUS, in den jeugdigen leeftijd van ruim vijf jaren.

GRONINGEN, 13 Februarij 1854.

J. H. BRUINS.
T. BRUINS—DEELMAN.

LEESKRING
VAN
WERKEN VAN SMAAK.

Na de oprigting van eenen Leescirkel van Tijdschriften werd de ondergeteekende herhaaldelijk door onderscheidene daarop Geabonneerden aangezocht, om hun op soortgelijke wijze ter lezing te bezorgen wat onze letterkunde belangrijks en nieuws oplevert.

Gevolg gevende aan die aanzoeken, zal hij een' Leeskring van Werken van Smaak openen, waarin zal worden opgenomen het uitnemendste onzer en der buitenlandsche Letterkundigen, b. v.: TRASYBULUS, *Groen en rijp*; — DONKER, *Onder de Menschen*; — KOETSVELD, *Novellen*, 3de *deel*; — VAN OOSTERZEE, *Op reis*; — VAN BERKUM, *Antoinette Bourignon*; — CHONIA, *De val van la Rochelle*, 2 *dln*; — ELISE, *Eene star in den nacht*, 2 *dln*; — DE RIDDER, *Een tafelboek*; — VAN DER HART, *Reize om Celebes*; — BARTER, *Zes maanden in Port Natal*; — JONATHAN, *Brieven over N.-Amerika*; — KAVANAGH, *Christelijke Vrouwen*, 2 *dln.*; — DOUGLAS JERROLD, *Nieuwe Karakters*, enz.; alle welke boeken in de laatste maanden zijn verschenen; — voorts het beste wat vervolgens het licht zal zien.

Ieder Geabonneerde op dezen Leeskring zal telken 14 dagen een boekdeel van pl. m. 300 bladzijden ontvangen, dat op Donderdag zal worden bezorgd en het vorige afgehaald. De prijs zal per jaar *f* 3,00 zijn; ultimo Junij en December telkens de helft te voldoen.

De Leeskring zal aanvangen met Februarij e.k., wordende dan tot 1° Julij *f* 1,25 berekend.

Geheel afgescheiden van dien Leeskring blijft de Leescirkel van Tijdschriften, waarin thans gelezen worden het Album der Natuur, — de Economist, — Europa, — de Gids, — de Globe, — de Huisvriend, — Iris, — de Konst- en Letterbode, — de Maandelijksche Kronijk, — het Leeskabinet, — het Leesmuseum, — de Letteroefeningen, — Maria en Martha, — het Nederlandsch Museum, — Nederland, — het Pantheon, — de Recensent, — de Stads- en Dorpsbibliotheek, — de Tijd en de Tijdspiegel; benevens volgende *Jaarboekjes en Almanakken*: Aurora; — Vergeet mij niet, — Holland, — Erato, — Alm. v. h. Schoone en Goede, — het Zaanl. Jaarboekje, — Zeeland, — de Friesche-, Geldersche-, Nederlandsche- en Christelijke Volksalmanakken en de Almanak v. Holl. Blijgeestigen.

De abonnementsprijs voor dien Leescirkel is *f* 5,00 per jaar. Des Woensdags en Zaturdags worden hiervan telkens twee of drie boeken bezorgd en de vorige afgehaald, ontvangende ieder op zijne beurt de nieuw verschijnende nommers het eerst.

Men kan zich voor den *Leeskring van Werken van Smaak*, en bij voortduring voor den Leescirkel van Tijdschriften abonneren bij den Boekhandelaar

H. R. ROELFSEMA,
in de Oude Boteringestraat.

⁂ Bij **de Gebroeders ABRAHAMS**, te *Middelburg*, is uitgegeven:

Practische Handleiding
TOT HET
ELEMENTAIR TEEKENEN,
met 19 Platen,
door ***P. LEUPEN***, Onderwijzer te *Middelburg.*
Tweede, vermeerderde Druk. Prijs *f* 1.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Voor Leesgezelschappen en Leesbibliotheken:

I. **JANE EYRE, of het Leven eener Gouvernante**, door *CURRER BELL*. Naar het Engelsch. Twee Deelen. Prijs *f* 5—80.

Van dezen nieuwen roman zijn in Londen binnen korten tijd *drie* drukken uitverkocht, terwijl de *vierde* druk thans het licht ziet. Verschillende Engelsche Tijdschriften hebben dit werk op de meest gunstige wijze beoordeeld.

II. **LOSSE VERHALEN** *uit het dagelijksche leven ontleend en alle op waarheid gegrond*, door *T. F. UILKENS, Predikant te Wehe en Zuurdijk*. Prijs *f* 2—80.

Voor Lezers bij wie de smaak voor het eenvoudige nog niet geheel is verloren, zullen deze Verhalen voorzeker hoogst welkom zijn. En wat de strekking derzelve aanbelangt, hiervoor zijn de *naam* en *betrekking* des Schrijvers ten waarborg.

III. **Een Drentsch Gemeente-Assessor** met zijne Twee Neven op reis naar **Amsterdam**, in 't voorjaar van 1843. Met Platen. Twee Deelen. Prijs *f* 8—50.

De onverdeelde bijval, dien dit werk reeds ten deele mogt vallen, strekt ten bewijze, dat men zich door dezen humoristischen Schrijver gaarne in Nederlands Hoofdstad laat rondleiden.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

in het **REVENTER** van het BURGER WEESHUIS, op MAANDAG den 6den Maart 1854 en volgende dagen. De CATALOGUS is binnen kort te bekomen bij den Boekverkooper

J. DOESBURG,
in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

N.B. Voor de volgende Verkooping van BOEKEN en SCHILDERIJEN, op MAANDAG den 3den April e.k. door bovengenoemde te houden, kunnen nog PARTIJEN ter bijvoeging worden ingezonden.

Ieder, wie iets VERSCHULDIGD is aan- of te VORDEREN heeft van de **NALATENSCHAP** van wijlen den WelEerw. Zeergel. Heer **J. BORGESIUS**, in leven Em. Predikant van *Vriescheloo*, laatst gewoond hebbende te *Bellingwolde*, wordt verzocht, daarvan Opgave of Betaling te doen vóór den **25sten Febr. e.k.**, aan den ondergeteekende, oudste Predikant te *Bellingwolde*.

J. F. SCHÖNFELD, *Executeur*.

AAN HET REIZEND PUBLIEK

wordt bij deze bekend gemaakt, dat de **SCHUITEVAARDERS** van *Groningen*, varende in het TREKSCHUITENVEER van *GRONINGEN* op *DELFZIJL*, vice versa, hunne **VASTE AANLEGPLAATS** met hunne **Schuiten** hebben veranderd van *Windeweer* naar *TEN POST*, alwaar zij van en met **heden Dingsdag** inkomstig zullen aanleggen bij het Logement van den Heer TIMMER.

De Olderman van voornoemd Trekschuitenveer:
PH. SINGER.

Aan het Publiek wordt bekend gemaakt, dat de **DILIGENCEDIENST** tusschen ***UITHUIZERMEEDEN*** en ***GRONINGEN*** tegen **den 1sten Maart e.k. OPHOUDT.**

J. T. BOELKENS,
Ondernemer.

Postwagendienst

TUSSCHEN

ZWOLLE en AMSTERDAM, *vice versa.*

Ter kennis van het reizend Publiek wordt gebragt, dat er **dagelijks**, des morgens te 6½ uur, in het *Munstersche Posthuis*, bij den Heer JANSEN, te ***Zwolle***, eene **DILIGENCE** afrijdt naar ***Amsterdam***, voor *f* **5,25** de Persoon, om van daar nog dienzelfden avond met den **laatsten Spoortrein** naar ***Rotterdam*** te kunnen vertrekken.

FLOOR EN COMP.

Stoomvaart

TUSSCHEN

Amsterdam en Harlingen.

Op DINGSDAG den 14den Februarij 1854 zal die Vaart, door het fraaije nieuw gebouwde **IJZEREN STOOMSCHIP *FLEVO***, voor dit jaar weder **geopend** en **geregeld** worden **voortgezet**, op de navolgende dagen, als:

Van ***Amsterdam:*** des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, des ochtends te 7 uur.

Van ***Harlingen:*** des WOENSDAGS, VRIJDAGS en ZONDAGS, des ochtends te 8 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN** DINGSDAG den 14den Februarij 1854, des avonds te **7 uur**, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

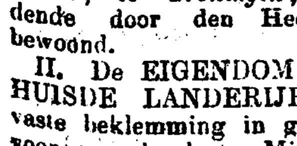

I. Eene aanzienlijke, wéldoortimmerde HEEREN BEHUIZING met WOONKELDER, welke afzonderlijk wordt verhuurd, get. A 144, met OPENE PLAATS en BLEEKVELD, staande en gelegen op vrij eigen grond, te *Groningen*, in de Oude Ebbingestraat, wordende door den Heer J. A. VAN HAMEL in huur bewoond.

II. De EIGENDOM van 29 B., 24 R., 30 E. BEHUISDE LANDERIJEN, gelegen onder *Ulrum*, onder vaste beklemming in gebruik bij C. H. SCHUT en Vrouw, voor eene jaarl. op Midw. versch. huur van *f* 190—00.

III. De EIGENDOM van 2½ B. LAND, gelegen te *Uitwierde*, nabij *Delfzijl*, onder vaste beklemming in gebruik bij den Heer J. SMIT en Vrouw, voor eene jaarl. op Midw. verschijnende huur van *f* 64—00.

IV. De EIGENDOM van 2 B. LAND, gelegen als voren, onder vaste beklemming in gebruik bij dezelfden, voor eene jaarl. op Midw. versch. huur van *f* 56—00.

V. De EIGENDOM van 1 B., 85 R., 70 E. LAND, gelegen onder *Godlinze*, onder vaste beklemming in gebruik bij H. S. SCHUT en Vrouw, voor eene jaarl. op Midw. verschijnende huur van *f* 35—00.

VI. De EIGENDOM van 76 R., 70 Ell. BEHUISDE LANDERIJEN en GROND, gelegen te *Marum*, onder vaste beklemm. in gebruik bij H. S. WIELINGA en Vr., voor eene jaarl., op Mei verschijnende huur van *f* 11—00.

VII. De EIGENDOM van eene BEHUISDE HEERSTEDE en TUIN, gelegen te *Tolbert*, onder vaste beklemm. in gebruik bij de Wedw. H. J. FERINGA, voor eene jaarl. huur van *f* 5—00.

VIII. Eene GRONDPACHT van eene BEHUISDE HEEMSTEDE, gelegen buiten de Oosterpoort, te *Groningen*, bij J. G. KOOPMAN in gebruik, 's jaars voor *f* 3—52½.

IX. Eene GRONDPACHT, gelegen in den Achter-den-Muur, bij MIDDELKOSTER in gebruik, 's jaars voor *f* 0—75.

X. **Wordt niet verkocht.**

Om te aanvaarden Perceel 1 op den 1sten Mei en de overige Perceelen dadelijk na den Toeslag, en Perc. 1 te bezien op den dag van Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, te verkrijgen ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 8sten Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. P. PLAAT, voor den tijd van **één Saizoen** publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders uitmuntend **GROENLAND**, gelegen buiten de Boteringepoort te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven van wijlen den Heer C. BACKHAUS.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op VRIJDAG den 17den Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. E. TIDDENS, in het Huis *de Beurs*, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer ruime **BEHUIZING** met grooten TUIN, zijnde de welbeklante Herberg ***DE HOLLANDSCHE KOLFBAAN*** genoemd, get. G 149, staande Oostzijde op Monnikenholm te *Groningen*, wordende door de Wed. L. B. MENSINGA in eigendom bewoond.

II. Eene nieuw getimmerde WONING, nog ongenummerd, met OPEN PLAATS er achter, staande en gelegen Oostzijde op eene Opene Plaats ten Noorden in de Groote Kruisstraat te *Groningen*, wordende door den Timmerman J. H. TRAP bewoond.

III. Eene dito WONING, staande ten Noorden naast de voorgaande, door P. HAVENGA bewoond.

IV. Eene dito WOONKAMER, staande Noordzijde naast de voorgaande, door FEIKE JANS bewoond.

V. Een klein KAMERTJE, Noordzijde naast de voorgaande, door de Wedw. MULDER bewoond.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1854; te bezien den dag vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 21sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. G. F. RASKER, aan het Ameland, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Het welbezeild **KOFSCHIP *JOHANNES JACOBUS***, groot 50 Roggelasten, oud 2 jaren, liggende thans te *Amsterdam*, gevoerd geweest bij wijlen Kapitein GEERT BERENDS PEKELDER, met kompleten INVENTARIS.

Om met 8 dagen na den Toeslag te aanvaarden, en te betalen.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 23sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, voor den tijd van *een Saizoen* publiek worden verhuurd:

Ongeveer 20 Bunders best **GROENLAND**, ***BORGHAM*** genoemd, gelegen bij *Noorderhoogebrug*, toebehoorende aan Mejuffer A. A. WICHERS; en ongeveer 7½ Bunders best **GROENLAND**, gelegen aan den *Wolddijk*, toebehoorende aan den Heer SCHEURLEER, en ongeveer 5 B. best **OUD GROENLAND**, gelegen aan den Korreweg te *Groningen*, toebehoorende aan den Heer G. VAN CALCAR Jr., alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als Topgras en Naweide te zamen en ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 7den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 12 Bunders best GROENLAND, gelegen aan het *Selwerderdiepje* en bij *Borgham*, buiten de Ebbingepoort bij *Groningen*, en 1 Bunder LAND gelegen aan den *Wolddijk*, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; ongeveer 6 Bunders best GROENLAND, *DE VLINTEVENNE* genaamd, gelegen aan den Adorperweg, toebehoorende aan den Heer J. D. VISSERING, en het TOPGRAS van ongeveer 13 Bunders best GROENLAND, gelegen in *de Hammen*, onder *Adorp*, toebehoorende aan de Erven van wijlen Mevrouw de Wedw. Mr. J FRIMA; alles in perceelen, om zoo te Hooijen en te Weiden te zamen, as het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG den 8sten Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein D. BOLT, buiten de Steentilpoort te *Groningen*, voor een Saizoen, publiek worden verhuurd: De navolgende **LANDERIJEN**, gelegen buiten de Steentilpoort te *Groningen*, als: Ongeveer 6 Bunders uitmuntend GROENLAND, in 3 Stukken, aan de Stadsgracht, en ongeveer 5 Bunders best GROENLAND, in 3 Stukken aan het Zaagmuldersweg*je*, toebehoorende aan den Heer G. VAN BOLHUIS LIEFTINCK; ongeveer 7 Bunders best GROENLAND aan het Damsterdiep, toebehoorende aan Mejufvrouw de Weduwe J. R. TIJL, en het Topgras van ongeveer 5 Bunders LAND, toebehoorende aan den Heer H. B. SCHUITEMA; alles in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 9den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein E. H. AALFS, voor de Ebbingepoort te *Groningen*, voor een Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 27 Bunders best OUD GROENLAND, gelegen te *Noorderhoogebrug*, toebehoorende aan H. B. BOSMAN; in perceelen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

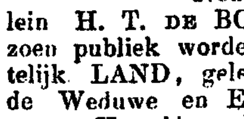

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 10den Maart 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein H. T. DE BOER, te *Oosterhoogebrug*, voor een Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 40 Bunders kostelijk LAND, gelegen onder *Noorddijk*, toebehoorende aan de Weduwe en Erven P. J. BRUININGA; in Perceelen, om te Hooijen, Weiden en Bouwen.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op ZATURDAG den 11den Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, voor één Saizoen publiek worden verhuurd: Ongeveer 21 Bunders best GROENLAND, gelegen aan den *Wolddijk*, toebehoorende aan den Heer J. CARDINAAL; en ongeveer 18 Bunders best GROENLAND, gelegen in den *Paddepoel*, toebehoorende aan den Heer H. VAN DER LAAN; alles in Perceeleen, zoo om te Hooijen en te Weiden te zamen, als het Topgras en de Naweide ieder afzonderlijk.

*** Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op VRIJDAG den 24sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek, voor één Saizoen, in perceelen te verhuren:

I. Ongeveer 17 Bunders best GROENLAND, *SPRIKKERSBORG* genoemd, gelegen in den *Paddepoel*, onder *Noorddijk*, om te Hooijen en te Weiden, toebehoorende aan K. G. BROEKSEMA.

II. Ongeveer 1 Bunder TUINGROND, gelegen ten Zuiden van Halfwegsmolen aan het Trekpad buiten de Ebbingepoort bij *Groningen*, toebehoorende aan de Weduwe en Erven R. G. BROEKSEMA.

En voorts nog te verkoopen: Het **KAPHOUT** staande in het Boschje en op de Laan van de hierboven onder I vermelde Landerijen.

*** Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op DONDERDAG den 23sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek te verkoopen:

Eene nieuwsdoortimmerde **BEHUIZING**, M 114, zijnde eene neringrijke ***KOEK- en BANKETBAKKERIJ***, staande Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat te *Groningen*, doende 's jaars tot grondpacht *f* 8,43¾, wordende door J. GUST en Mejufvrouw in eigendom bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1854 en te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

Inmiddels ***UIT DE HAND TE KOOP***, Hierover kan *f* 2000 naar 4½ pCt. blijven uitstaan.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 24sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene BEHUIZING met BOVENWONING met VRIJEN OPGANG, staande en gelegen in de Heerestraat te *Groningen*, letter R. 505, door I. B. LANTZENBERG en Vrouw bewoond.

II. Eene WOONKAMER, staande in den Keerweer bij de Jonkerstraat te *Groningen*, letter S no. 223, door POORTMAN bewoond.

Te aanvaarden op den 1sten Mei 1854. Te bezien op den Verkoopdag van 10—12 en van 2—5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

Ten overstaan van Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op VRIJDAG den 24sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, worden verkocht: Eene ruime, DUBBELE-**BEHUIZING**, op eigen grond, F 41, met grooten TUIN, in de Leliestraat, in eigendom bewoond door T. ROELOFS. Te aanvaarden den 1sten Mei 1854. Te bezien den dag vóór en van den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en namiddags van 2 tot 4 uur.

Mr. J. J. CREMERS.

Op DINGSDAG den 28sten Februarij 1854, des avonds te 7 uur, ten Huize van A. MIDDELKOSTER, openbare verhuring der **LANDEN**, bij de *Koekhoek* en *Harssensbosch*, behoorende aan Mr. J. J. CREMERS c. s., ten overstaan van den Notaris Mr. **J. W. QUINTUS**, om te Hooijen en te Weiden. Te aanvaarden den 12den Maart e.k.

Op WOENSDAG den 1sten Maart 1854, des avonds te 7 uur, ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, openbare verhuring van ongeveer 36 Bunders **GROENLAND**, in den *Paddepoel*, behoorende aan Mr. J. J. CREMERS, vroeger aan Mej. de Wedw. VAN DER MOLEN, om te Hooijen en te Weiden. Te aanvaarden den 12den Maart e.k.

Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG den 16den Maart 1854, des avonds, te 7 uur, ten Huize van de Erven VOLHAND, buiten het Kleinepoortje albier, publiek verhuren, om te Hooijen, te Weiden en te Bouwen: pl. m. 27 Bunders **LAND**, gelegen aan den Trekweg buiten het Kleinepoortje, onder *Haren*, toebehoorende aan de Wedw. van den Heer R. TAMMINK, te *Zuidlaren*.

Publieke Veiling van 60 a 65 Last

LIJNZAAD,

min of meer door ZEEWATER beschadigd, aangebragt van *St. Petersburg* per het Schip *de Vlijt*, Kapit. B. H. ENGELSMAN, op **HEDEN DINGSDAG** den 14den Februarij, des namiddags te één uur, ten Huize van de Erven TIDDENS, in de *Korenbeurs*. Te bezien op Maandag en Dingsdag den 13den en 14den Februarij op het Pakhuis *Engeland*, aan de Noorderhaven.

MORGEN NAMIDDAG

van 2—5 uur, te bezien de **GOEDEREN**, welke op DONDERDAG den 16den dezer, des namiddags precies te twee uur, ten verzoeke van de Erven B. OTTENHOFF, voor de Behuizing van M. EEKMA, voor de Ebbingepoort, publiek zullen worden verkocht.

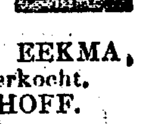

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOPHUIS IN DE OOSTERSTRAAT.

WOENSDAG den 22sten Februarij 1854, 's morgens te tien uur en vervolgens, zullen, in bovengenoemd Verkoophuis, publiek worden verkocht: zeer nette **MEUBILAIRE GOEDEREN**, als KABINETTEN, LINNENKAST, SECRETAIRES, LEDEKANTEN, CANAPÉ'S, RONDE en ANDERE TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, fraai KEUKENGEREEDSCHAP, benevens staande in KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKWERK, BEDDEGOEDEREN, en hetgeen meer te zien zal zijn daags bevorens van 10—12 en van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

Donderdag den 23sten Februarij

1854, des voormiddags te elf uur, zal, buiten de Steentilpoort, aan de Gracht bij de nieuwe Haven, publiek worden verkocht: eene partij **ESSCHEN- en IJPEN BOOMSTAMMEN.** Daags te voren aldaar te bezien.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

WOENSDAG DEN 1STEN MAART 1854,

des voormiddags te tien uur, zullen, voor de Behuizing van Mejufvrouw de Wedw. J. H. TAMELING, in de Heerestraat te *Groningen*, publiek worden

verkocht, de tot haren Boedel behoorende **ROERENDE GOEDEREN**, als: EIKENHOUTEN SECRETAIRE, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, KOPER-, TIN- en BLIKWERK, GLAS, PORSELEIN en AARDEWERK; — voorts **WINKELKAST** en **TOONBANK**, GEWIGTEN, KOEKBAKKERSGEREEDSCHAPPEN, KOEKKISTEN en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens des namiddags van 2—6 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERHURING VOOR EEN SAIZOEN,

bij perceelen,

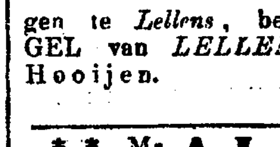

op DONDERDAG den 16den Februarij 1854, des namiddags te 4 uur, ten Huize van T. TIMMER, te *Ten Post*, van 19 Bunders kostelijk **GROENLAND**, gelegen te *Lellens*, behoorende aan Mejufvr. E. H. WIJCHGEL van *LELLENS*, waaronder plus min. 8 B. om te Hooijen.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 20sten Februarij 1854, des middags te 12 uur, in het TOLHUIS te *Zuidwolde*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Ten verzoeke van PIETERKE PIETERS HUISINGA, thans gehuwd aan ALBERT W. HUINDER, Kuiper te *Zuidw.*

wolde, en de Kinderen uit haar vroeger huwelijk met wijlen SYBOLT JANS WOLDRING geboren:

a. Eene ruime **BEHUIZING**, no. 17, met twee VOORKAMERS, ACHTERHUIS, WINKEL, en de VASTE BEKLEMMING van het HEEM, TUIN en eenig LAND, te zamen groot 51 R., 70 E., doende des jaars op Midw. tot vaste huur *f* 3—50, staande en gelegen in het Dorp *Zuidwolde*, aan den Provincialen Trekweg, zoo geschikt voor een' Rentenier, als tot uitoefening van eenig Bedrijf.

b. Den EIGENDOM van perceel *a.*

II. Ten verzoeke van LUITJE KLASEN WIERINGA, Landbouwer te *Zuidwolde*, en de VOOGDEN over de minderjarige Kinderen van wijlen BEREND JANS HUISINGA en GRIETJE ROELFS BRINK, in leven, Eh aldaar:

a. Eene kapitale **BOERENBEHUIZING, SCHUUR en HUT**, no. 21, met de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 11 B., 49 R., 90 E. uitmuntend GROEN- en BOUWLAND, doende des jaars op Midw. tot vaste huur *f* 52—50.

Met het Regt om daarop te Huizen of te Timmeren.

b. De VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 B., 48 R., 90 E. LAND, doende des jaars op Midw. *f* 15—00 tot vaste huur.

c. ADIDEM van 3 B., 37 R., 70 E. OUD GROENLAND, doende des jaars op Midw. *f* 20—00 tot vaste huur.

d. ADIDEM van 4 B., 71 R., 20 E. DITO, doende des jaars op Midw. *f* 27—50 tot vaste huur.

e. ADIDEM van 3 B., 35 R., 70 E. LAND, doende des jaars op Midw. *f* 20—00 tot vaste huur.

De HELFT der KOOPPENNINGEN kan naar billijken Interest over het verkochte beleend blijven.

Alles staande en gelegen nabij het dorp *Zuidwolde*, de 4 laatste perceelen aan den Grindweg.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Wedw. DUTMER MENKES KNOL, te *Wehe*, en CONSS., op VRIJDAG den 17den Februarij 1854, des namiddags te 4 uur, ten Huize van de Wedw. MARRENGA, te *Wehe*, publiek te koop presenteren:

I. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bund., 83 Roed. en 70 Ell. best LAND, gelegen te *Wehe*, doende jaarlijks tot huur *f* 42—00. II. De BEKLEMMING van 1 Bund., 58 Roed. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 12—00, mede aldaar. III. De VASTE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 2 Bund., 21 Roed., 50 Ell. best LAND, *DE HOOGE HOORN* genaamd, doende jaarlijks tot huur *f* 22—00, gelegen aan den Grindweg tusschen *Wehe* en *den Hoorn*, met het **Regt om er op te mogen Huizen.** IV. ADIDEM van 87 Roed. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 5—00, gelegen onder *Wehe*, aan den Kleiweg naar *Zuurdijk*. V. ADIDEM van 3 Bund., 17 Roed. en 90 Ell. best LAND, doende jaarlijks tot huur *f* 18—00, gelegen onder *Warfhuizen*. VI. Den EIGENDOM van het LAND sub III vermeld, huur doende *f* 22—00. VII. Den EIGENDOM van het LAND sub IV vermeld, huur doende *f* 5—00. VIII. Den EIGENDOM van het LAND sub V vermeld, huur doende *f* 18—00. IX. Den EIGENDOM van 1 Bund., 12 Roed. en 20 Ell LAND, te *Wehe*, bij de Wedw. DUTMER M. KNOL onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 6—00 huur jaarlijks. X. ADIDEM van 1 Bund., 5 Roed., 50 Ell. LAND, te *Wehe*, bij dezelfde onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 6—00 huur jaarlijks. XI. ADIDEM van 73 Roed. en 10 Ell. LAND, te *Wehe*, bij dezelfde onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 5—00 huur jaarlijks. XII. ADIDEM van 1 Bund., 4 Roed., 80 Ell. LAND, te *Wehe*, bij JAN LAMMERTS RONDA onder vaste beklemming in gebruik, voor *f* 8—00 huur jaarlijks. XII. ADIDEM van een *Behuisd Erf*, te *Wehe*, bij de Wedw. JAN P. HEINS onder beklemming in gebruik voor *f* 3—00 huur jaarlijks; en XIV. Eene BEHUIZING, met de BEKLEMMING van derzelver ERF en LAND, groot 66 Roed., 20 Ell., doende jaarlijks tot huur *f* 30—00, gelegen bij *de Molenrij*, te *Kloosterburen*, en behoorende tot de nalatenschappen van JAN EGELA DE VRIES en Vrouw.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. H. VAN BOLHUIS.

*** Mr. **R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Notaris te *Ezinge*, zal, op MAANDAG den 20sten Februarij 1854, des namiddags te 1 uur, ten Huize van den Kastelein FOLKERTS, te *Oldehove*, ten verzoeke van de Weduwe en Erven J. K. BOSMAN, publiek verkoopen:

I. Eene **BOEREN BEHUIZING en SCHUUR**, *LUTJE KAMPEN* genaamd, met het REGT DER VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 45 B., 34 R. en 40 Ellen LAND, gelegen onder de Gemeente *Oldehove*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 200—00.

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 4 B., 98 R. LAND, mede aldaar gelegen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 60—00.

III. Eene ARBEIDERSWONING met ERF, groot 3 Roeden en 10 Ellen, staande onder *Oldehove*.

Des verkiezende kan de HELFT van den KOOPSCHAT over de Plaats beleend blijven.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG den 20sten Februarij 1854, des namiddags te 2 uur, ten Huize van R. J. KLUNDER, Kastelein te *Scharmer*, en ten verzoeke van de KERKVOOGDEN der HERVORMDE GEMEENTE van *Harkstede* en *Scharmer*, publiek te veilen en te verkoopen:

De VASTE EN IN ALLE LIJNEN VERERVENDE BEKLEMMING van 10 B., 50 R. GROENLAND, gelegen te *Harkstede*, zullende voortaan jaarlijks op den 1sten Mei tot vaste huur doen *f* 50—00. Dit Land mag **Behuisd** worden.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te *Winschoten*, gedenkt, ten verzoeke van R. J. BRUGGERS en Vrouw, op WOENSDAG den 22sten Februarij 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein F. SIKS, te *Nieuw-Beerta*, in openlijke veiling te verkoopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, HOF en TUIN, met de VASTE, PERMANENTE BEKLEMMING van de daaronder behoorende LANDERIJEN, te zamen **groot 19 Bunders**, 45 Roeden, staande en gelegen te *Nieuw-Beerta*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 300—00; en

II. 8 Bunders, 30 Roeden, 40 Ellen EIGEN LAND, mede te *Nieuw-Beerta*, naast perceel I gelegen, in zeven perceelen.

Een gedeelte der Kooppenningen kan over het verkochte naar 4% **blijven beleend.**

De Verkoopconditiën zullen in tijds ter lezing liggen ten Verkoophuize, alsmede ten Kantore van den Notaris

B. HAITZEMA VIËTOR.

Mede zal alsdan publiek ter verkoop worden aangeboden:

De EIGENDOM van 38 Bunders, 17 Roeden, 80 Ellen LAND, onder *Hevekes* en *Weiwert* gelegen, onder beklemming in gebruik bij BONNE H. VAN DER HEY en Vrouw, voor eene jaarlijks op Midwinter vervallende vaste huur van *f* 300—00; waarvan de Verkoopconditiën en Beklemcontract ten Kantore van genoemden Notaris ter lezing liggen.

*** Onder inwachting van de vereischte Regtsautorisatie, zijn de Weduwe en Erven wijlen J. W. RUST voornemens, binnen kort publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING en TUIN, met den daarbij staanden ROGGEMOLEN, bij den Hardenberg, Gemeente *Finsterwold*.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

*** De Notaris **HEPPENER**, te *Borger*, zal, op DINGSDAG den 22sten Februarij 1854, des morgens precies te 10 uur, publiek aan genoegbiedenden, ten verzoeke en ten Huize van den Kastelein HENDRIK OOSTINGH, te *Nieuw-Buinen*, verkoopen:

I. Een HUIS met TUIN, groot 34 Roeden, 60 Ellen.

II. Eene HEEMSTEDE, waarop eene nieuw getimmerde SCHUUR, groot ruim 22 Roeden.

III. EEN en een HALVE HEEMSTEDE, naast de vorige gelegen en groot te zamen ruim 33 Roeden.

IV. Twee HEEMSTEDEN, ieder groot ruim 22 Roeden.

V. Een HUIS met TUIN, groot 8 Roeden, 60 Ellen.

VI. Een HEEMSTEDE, op de Hoek bij den Klapbrug, groot 26 Roeden.

VII. Twee Deimten KLAARGEMAAKT LAND, benevens vier Deimten DALGROND op de *Noorder Kijl*.

Bovenstaande Perceelen zijn allen gelegen in de onmiddelijke nabijheid der Klapbrug te *Nieuw-Buinen*.

BORGER, 11 Februarij 1854.

J. HEPPENER, *Notaris.*

*** Mr. **J. RENGERS HORA SICCAMA**, Notaris te *Hoogezand*, zal, ten verzoeke van D. H. VREDEMAN, als onherroepelijk gemagtigde, op VRIJDAG den 24sten Febr. 1854, des avonds te 6 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. A. L. MEURS, te *Martenshoek*, op Schade en Bate van GEERTJE JANS ZWAAN, vroeger Wedw. C. M. JANSEN, thans Ehevrouw van JAN NIESTERN, en KINDEREN, publiek verkoopen:

Twee **BEHUIZINGEN**, get. lett. nos. 49 en 50, met derzelver HEEMEN, staande en gelegen te *Martenshoek*, onder het *Hoogezand*.

Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

GROOTE LANDVERHURING.

Op MAANDAG den 6den Maart 1854, des avonds te 5 uur, ten Huize van den Kastelein T. MEINEMA, onder *Dorkwerd*, gedenkt de Wedw. B. J. HOOIBOER, voor **een jaar** te verhuren:

Ongeveer **50 Bunders** best **GROEN- en BOUWLAND** van de door haar bewoonde Boerenplaats *Het Hooihuis*, gelegen onder *Dorkwerd*; om te HOOIJEN, WEIDEN en BOUWEN.

L. DOORNBOS.

VOORLOOPIGE AANKONDIGING.

Na het eindigen van hun 15 jaren bestaan hebbend Contract, gedenken ondergeteekenden te verkoopen:

Eene **AARDAPPELEN-MOUTWIJNSTOKERIJ**, benevens eene **DISTELLEERDERIJ**, beide met TOEBEHOOREN;

Drie **VEESCHUREN**, met STALLING voor circa 400 stuks **Vee**;

Eene **BEHUIZING** met STALLING en SCHUUR, met of zonder het daarbij gelegen LAND, groot p. m. 24 Bunders.

Alles staande en gelegen te *Sappemeer*, en tot heden met het beste gevolg gedreven door de FIRMA

BAVINK, BAKKER & Co.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **kapitale BOERDERIJ**, met p. m. **90 Bunders VELDGROND**, gedeeltelijk ontgonnen en deels aangelegd om te Boekweiten, gelegen aan de Beilervaart, in de nabijheid van het Drentsch Veen- en Middenkanaal. Schriftelijk te bevragen bij den Heer G. J. HENDRIKS, te *Veenhuizen*, en ook aanwijzing te bekomen bij den Opzigter J. ROEMER, te *Smilde*.

*** Een **HUISJE en TUINTJE** met eene KAMER daarnaast, onder een Dak, UIT DE HAND TE KOOP, staande en gelegen N. kant aan het Zuiderdiep, nabij den Oosterpoortenboog, lett. R, 495. Te bevragen bij den Bewoner.

UIT DE HAND

Te HUUR of TE KOOP:

Eene beklante **BROODBAKKERIJ**, met daarachter gelegen TUIN, en, naar verkiezing, met of zonder LAND, staande en gelegen te *Noordhorn*. — Te bevragen bij M. E. VAN DIJK aldaar, of bij den Eigenaar te *Oldehove*,

DERK K. WIERINGA.

TE HUUR,

tegen den eersten Mei: eene aanzienlijke **BEHUIZING** en **TUIN**, het Huis voorzien van 4 à 5 KAMERS, KEUKEN, KELDERS, enz., staande en gelegen, en te bevragen bij den Eigenaar E. BENTUM, te *Zuidlaren*.

TE HUUR,

tegen den eersten Mei: Eene **BEHUIZING**, met twee KAMERS, KEUKEN en TUIN, staande en gelegen te *Helpman*.

W. EISING.

Te HUUR, te *Peize:*

Eene **BEHUIZING** en daarbij gelegen groote **TUIN**, bewoond en in gebruik geweest bij wijlen Mevrouw de Weduwe D. P. GASINJET. Te bevragen bij J. VAN DIEPENBRUGGE, te *Peize*.

TE HUUR:

Eene roijale nieuws doortimmerde **BOVENWONING**, met vier KAMERS, KEUKEN, DROOGZOLDER en verdere GERIJFELIJKHEDEN, alsmede PUT- en REGENWATER en VRIJEN OPGANG, Noordzijde aan de Vischmarkt, boven den Heer P. P. DE PAIFVRE. Te bevragen bij

G. MEDDENS.

TE HUUR:

Eene **BOVENWONING**, bestaande uit twee KAMERS en eene KEUKEN. Te bevragen bij

J. R. BUWALDA,

Stalhouder in de Guldenstraat.

Te Huur tegen den 1sten Mei

1854: Eene nieuwe moderne **VOORKAMER**, met vrolijk uitzigt, in de Hoofdplaats van een Kanton, zeer geschikt voor een aldaar niet aanwezigen Advokaat, desverkiezende met inbegrip van den KOST. Adres aan het BUREAU dezer COURANT.

VERMOEDELIJK VERLOREN,

des avonds den 11den dezer, op den Weg van **Noordbroek** over **Sappemeer** naar **Groningen**: eene **BRUIN LEDEREN PORTEFEUILLE**, inhoudende aan Bank- en Muntbiljetten de waarde van *f* **320—00**, benevens aanteekeningen van Commissiën. De Vinder dezer wordt verzocht dezelve aan het BUREAU dezer COURANT te bezorgen en zal **goed beloond** worden.

TE HUUR, TEGEN DEN 1STEN MEI:

Eene **BOVENVOORKAMER** met **SLAAPKAMER**, in het midden der Steentilstraat. Te bevragen bij R. OETZES, aan het Schuitendiep.

TE HUUR,

om op Mei 1854 te aanvaarden:

Een ruim **KOETSHUIS**, geschikt tot **berging van Wagens**. Te bevragen bij Mevrouw de Wedw. REIGHARD, in de Jacobijnerstraat.

Gaslampen.

Ondergeteekende berigt door deze, dat hij van heden af in staat is gesteld, door **deskundigen**, tot het **daarstellen** van GASLEIDINGEN **binnenshuis**, onder toezigt van de Raadscommissie voor de Gasfabrijk; bevelende zich hiertoe minzaam aan, alsmede tot het **leveren** van alle **soorten** van **Engelsche** en **Inlandsche GASLAMPEN**, waarvan reeds MONSTERS zijn ontvangen, welke door **sierlijkheid** en **soliditeit** uitmunten; noodigende bij deze zijne geëerde Stadgenooten tot **bestellingen** uit.

W. C. TER VEHN.

FRANSCHE BRANDEWIJN

à 75 Cents de Kan, benevens oude PORT à PORT en MADERA (onversneden) zijn nog tot de vorige prijzen te bekomen.

N. E. ROST,

Wijnkooper in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat.

Bij wien **TE HUUR** is, om dadelijk te aanvaarden: eene nieuw vertimmerde **GEMEUBELEERDE BOVENVOORKAMER** met **ALCOVE**.

VLOEREN VOOR BAKKERSOVENS,

tegen het **vuur** bestand en circa **twee voeten** groot, zijn te bekomen bij

H. K. ONNES en Co.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **beste zware WOLVERWERSPERS** met **TOEBEHOOREN**. Te bevragen bij H. J. VERWER, te *Gorredijk*, Provincie *Friesland*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **KRUIDENIERSWINKEL**. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

WORDT GEVRAAGD,

als **PAKHUISMEESTER**: IEMAND, geoefend in het WEGEN en de BEHANDELING van GRAAN, door

HUH G AUSTIN EN Co.

Bij den ondergeteekende wordt **gevraagd**: Een **BEDIENDE** of een **LEERLING**, om dadelijk in DIENST te treden.

H. GROENEVELD,

IJzerkooper.

WORDT GEVRAAGD:

een **LEERLING** in eene **TABAKSAFFAIRE**, bij D. A. THOLEN, te *Winschoten*.

Manufacturen!

Een **BEDIENDE**, welke eenige jaren in bovengen. Vak is werkzaam geweest (liefst van de H. G.), kan tegen Mei e.k., onder genot van *billijk salaris*, geplaatst worden. Adres: Bureau *Noord-Nederlander*, Brieven franko.

KEUKENMEID.

Men vraagt tegen den 1sten Mei e.k., voor een talrijk gezin: eene **bekwame KEUKENMEID**, van een onbesproken gedrag, tegen een ruim loon. — Men vervoege zich, met vrachtvrije Brieven onder lett. R, of in Persoon, bij den Boekhandelaar B. WOLTERS, te *Groningen*.

Uit aandoeningen der Spijsverteringswerktuigen, Maag, Ingewanden, Lever, enz., worden de meeste slepende Ziekten geboren.

De **REVALENTA ARABICA** is een langzaam werkend, zacht en natuurlijk Middel, dat ze alleengskens geneest en de natuurlijke verrigtingen der werktuigen herstelt. Is deze werkzaamheid der levensverrigtingen teruggekeerd, dan zullen de Ziekten, welke uit hare afwijking voortkomen, spoedig verdwijnen, zoo als zulks dan ook door de uitstekendste Geneesheeren bevestigd wordt.

De **REVALENTA ARABICA** is geen Medicament maar eene voedzame ligt verteerbare Spijs; in het gebruik vervangt zij dus andere Spijzen. Een Ontbijt van **REVALENTA** kost 10—15 of 20 c., al naar den eetlust van den gebruiker; even zooveel kost iedere andere maaltijd; als men nu de kosten van' hetgeen de gewone maaltijden kosten daartegenoverstelt, dan gelooven wij, dat de **REVALENTA** voor velen eene bezuiniging, voor zeer weinigen eene uitgave zijn zal.

De smaak der **REVALENTA** wordt verschillend beoordeeld, maar daarvan zijn wij zeker, dat ze, goed toebereid, aan 9/10 der verbruikers goed smaken zal, en dat het andere 1/10 er zich spoedig aan gewennen en ze weldra ook smakelijk vinden zal. Kinderen zijn er graag op als het in water gekookt, met suiker aangemaakt wordt.

Wij verzoeken aan de toebereiding de noodige zorg te besteden; zij moet goed klein gemaakt en goed gekookt worden.

De **REVALENTA ARABICA** geneest alle Ziekten, die uit slechte Spijsvertering ontstaan, ook Keel- en Borstziekten (zie Dr. *Wurzer* pag. 10 en Dr. *Gries* pag. 27 van de Brochure „*Ziekte der Spijsverteringswerktuigen*").

Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, steipen, maagkanker, maagwater, diarrhae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, kliertziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), watersucht, rhumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten of op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benauwdheid op de borst, slijmziekte, ongeduurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, opbooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord en nog vele andere Kwalen hebben spoedig voor hare genezende krachten moeten wijken.

Du Barry's Revalenta wordt in onderstaande Depôts verkocht.

1 2 2 5 12 — 5 10 ℔ dubbel gezuiverd

f 2 *f* 3½ *f* 8 *f* 16 — *f* 18 *f* 24.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

De Brochure *Ziekten der Spijsverteringswerktuigen* is gratis in alle Depôts te bekomen.

Op aanraden van eenige Heeren Doctoren zijn wij zoo vrij, de faculteit opmerkzaam te maken, dat dit Meel er krachtig toe bijdragen kan, in behandeling zijnde Patienten te genezen.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* bij H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS en M. GAASBEEK; te *Hoogezand* bij F. M. DIKEMA, te *Meppel* bij J. M. BARTH; te *Nieuwolda* bij P. R. VAN CALCAR; te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE; te *Veendam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 14den Februarij 1854, *no.* 13.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

'sGRAVENHAGE, 11 Februarij.

Bij besl. van den 10den, heeft Z. M. aan *Egidius Hubertus Vollers* en *Francis Herben*, als blijk van HD. goedkeuring en tevredenheid over hun kloekmoedig en bijzonder verdienstelijk gedrag, bij gelegenheid eener poging tot diefstal in Limburg, eene gratificatie verleend voor ieder hunner ten bedrage van *f* 75.

— Aan onze regering zou medegedeeld zijn door Frankrijk en Engeland, dat in het handels- en scheepvaartverkeer de neutrale vlag als die van bevriende natiën zal worden beschouwd, welken loop de geschillen tusschen Rusland en Turkije ook mogten nemen.

— Met intrekking van de deswege bestaande verordeningen, is dezer dagen met 's Konings magtiging door het ministerie van oorlog voorgeschreven, dat reëngagementen bij de korpsen van het leger, voortaan niet vroeger dan in de laatste drie maanden der loopende verbindtenis kunnen worden aangegaan, doch dat het handgeld dan dadelijk zal kunnen uitbetaald worden

— Men verneemt dat bij de hervatting der zittingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal, van het collegie van den hoogen raad zal worden ingezonden eene lijst van aanbeveling van zes kandidaten, om te voorzien in de vacature ontstaan door de benoeming van den heer *Mutsaers* tot minister voor de zaken der R. K. Eeredienst.

— Alhier heeft zich den 1sten dezer geconstitueerd eene Nederlandsche maatschappij tot bevordering van de afschaffing der slavernij. Voorzitter is de heer *Groen van Prinsterer*, secretaris de heer *J. W. Gefken.*

— Te Schiedam is weder concessie gevraagd tot de oprigting van eene branderij in de gemeente Nieuwland; die aanvrage geschied door den heer *A. B. Mom.* Ook in de [illegible] open grond, met het oogmerk om in eene dier gemeenten te stichten 4 branderijen met eene mouterij en een molen.

— Dezer dagen is bij het stedelijk bestuur van Hoorn, door eene Engelsche compagnie aanzoek gedaan om eene stoombootvaart van daar op Londen te openen.

Van den 12*den.* Z. M. de Koning heeft, op de voordragt van Z. E. den minister van Justitie, bepaald, dat aan al de ambtenaren en beambten van 's rijks politie zal worden uitgereikt een ambtspenning, vervaardigd van wit metaal, te dragen aan een zwart zijden lint, om den hals, onder het vest, en dan alleen te vertoonen, wanneer de houder, hetzij in het belang van 's rijks dienst, hetzij ter bescherming van zijn persoon, het waardig acht, om van zijne hoedanigheid of bevoegdheid te doen blijken.

Z. E. de minister heeft verder, onder dagteekening van den 8sten Februarij, eene instructie als rijks-veldwachters voor de geregtsdienaren vastgesteld, alsmede eene dergelijke instructie voor bezoldigde opzieners der jagt en visscherij, welke laatste door Z. E. den minister van binnenlandsche zaken is goedgekeurd. De rijks-veldwachters staan, naar luid van art. 20 van het wetboek van strafvordering, onder het bijzonder toezigt van de officieren van justitie, en van derzelver gestadig toezigt en voorlichting zal het, naar z. e. inzien, voornamelijk afhangen, in hoeverre de genomen maatregel blijken zal aan de verwachting te beantwoorden, vermits de best ingerigte policie, zonder ijver en aansporing, niet beantwoordt aan het doel, en daarentegen eene hulp-politie, goed levendig gehouden, op zijn tijd geprezen of berispt, beloond of gestraft, zeer goede diensten kan bewijzen, en veel, misschien alles, zal afhangen van den ijver der officieren van justitie.

Eigenaren van bosschen en landerijen, die tot bescherming van dezelve, buiten bezwaar van 's rijks schatkist, bijzondere veldwachters zouden wenschen gecommissioneerd te zien, zullen zich, met eene voordragt van daartoe geschikte personen, tot de heeren procureurs-generaal, fungerende directeuren van politie, kunnen wenden.

— Men verneemt dat de regering met het oog op eene herziening van de verordeningen op het stuk der maten en gewigten, het gevoelen van deskundigen heeft gevraagd, opzigtens de wenschelijkheid tot het vervangen der drie korenschalen door eene enkele schaal.

De regering heeft wijders aan de betrokken autoriteiten inlichtingen gevraagd, hoe naar hun inzien het best de vele misbruiken zijn te weren, die gedurig bij de administratiën der banken van leening plaats grijpen. Deze inlichtingen moeten ten spoorslag strekken bij het voornemen der regering om op het stuk der banken van leening, meer doeltreffende verordeningen te maken.

— Eenigen tijd geleden is door sommige bladen gewag gemaakt van eene monster-promotie bij het leger. — Wij kunnen, van goederhand onderrigt, thans verzekeren, dat weldra eene aanzienlijke bevordering in de hoogere en ondergeschikte rangen zal plaats hebben, in verband met eenige organisatiën en pensioneringen, welk een en ander reeds is voorbereid. (*Z. Bl.*)

AMSTERDAM, 11 Februarij.

Te dezer stede is de inteekening geopend op eenen gedenkpenning van de herstelling der bisschoppelijke hierarchie in Nederland. Op de eene zijde zal worden voorgesteld *de opwekking van Jaïrus' dochter*: op de keerzijde zullen ten den rand geplaatst worden de namen der vier bisschoppen, en in het midden, in het latijn: „Den IVde voor de nonen van Maart van het jaar des Heeren MDCCCLIII, is door de Genade Gods en de gunst van den H. Stoel, *Pius IX* gelukkig regerende, in het Ve jaar der regering van Koning *Willem III*, het Episcopaat in Nederland hersteld." De penning zal 54 Nederl. strepen middellijn hebben.

— Naar wij thans met zekerheid vernemen, bestaat het tweetal der nominatie ter vervulling van den door het overlijden van prof. *Roijaards*, aan de Utrechtsche hoogeschool opengevallen leerstoel in de theologische faculteit, uit de heeren ds. *B. ter Haar* en prof. *Moll*, beide alhier. (*Amst. Ct.*)

— Naar hetgeen wij van goederhand hebben vernomen, is thans bij den raad van state in overweging een wets-ontwerp tot wijziging van het tarief der in- en uitgaande regten, waarbij onder andere verscheidene artikelen, welke als grondstoffen voor de binnenlandsche nijverheid gebezigd worden, of die voor den doorvoerhandel van veel belang zijn, zoowel bij in- als bij uitvoer van alle regten worden vrijgesteld. (*Amst. Ct.*)

— Alleen uit de haven van het Oude Schild op Texel zijn in het afgeloopen jaar uitgevoerd: 16,491 lammeren, 4,247 schapen, 389 koeijen, 149 ossen, 33 kalveren en 12 stieren.

— Het hof van Arnhem heeft den 11den dezer de dienstmaagd *B. H. W.* schuldig verklaard aan kindermoord en haar veroordeeld tot de straffe des doods door verworging.

— Uit Hoostrijk en Polanen wordt geschreven, dat de *eerste bouwmanswoning* in den drooggemaakten Haarlemmeerpolder aldaar den 7den dezer werd aanbesteed, benevens een gebouw voor arbeiderswoningen.

— Men meldt ons uit 's Hage, dat in eene der eerste vergaderingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal, na de hervatting der zitting, verlof zal gevraagd worden, om het ministerie of een der betrokken ministers te interpelleren 1) over onze buitenlandsche politiek; 2) over de geruchten omtrent verandering in het belastingstelsel, in verband met de voortdurende *tijdelijke* waarneming van het ministerie van financiën door den minister van buitenlandsche zaken, en welligt omtrent nog andere meer of min gewigtige aangelegenheden.

Wij hopen derhalve, dat de leden der Kamer reeds spoedig in grooten getale zullen opkomen, en de Kamer zooveel mogelijk voltallig zijn zal; bij zoodanige discussiën toch, mag noode iemand, maar vooral geen voorstander van de constitutionele beginselen ontbreken. (*H.B.*)

— Op den 8sten dezer zijn de werkzaamheden aan de aardenbaan voor den spoorweg van Antwerpen naar Rotterdam, volgens een schrijven uit Roosendaal, hervat en heeft men een' aanvang gemaakt met het leggen der bilies en rails voor de eigenlijke spoorbaan.

— Door de ijverige bemoeijingen van den raad der *Kon. Ned. Yachtclub* heeft zich te Rotterdam, in het belang der Nederlandsche scheepvaart, eene commissie gevormd ter bevordering van het onderzoek naar de verschijnselen op den Oceaan, volgens *Maury*.

— Volgens een Antwerpsch blad, zou de Nederlandsche en de Belgische regering verlof voor eenige officieren van gezondheid bij het leger gevraagd en verkregen hebben, om zich in de Belgische hospitalen bekend te komen maken met het onlangs uitgevonden middel om de schurft binnen den tijd van twee uren te genezen.

— Den 3den dezer zijn in de haven van Genua binnengeloopen drie Nederlandsche oorlogsbodems: het fregat *Prins van Oranje*, met den schout-bij-nacht *Bouricius* aan boord, het fregat *Doggersbank* en de brik *de Zeehond.*

— De *Deutsche Volkshalle* behelst het volgende berigt, gedagteekend uit Rome, den 28sten Januarij:

„De kerkelijke aangelegenheden in de Nederlanden krijgen meer en meer een beter aanzien. De apostolische internuntius en de koninklijke regering zijn het aangaande den eed, dien de Nederlandsche bisschoppen te zweren hebben, volkomen eens. Achter het gebruikelijke kanonnieke eedsformulier zullen alleen de woorden gevoegd worden: „Dit alles zal ik des te trouwer in acht nemen, hoe zekerder ik ben, dat ik op deze wijze den eerbied en de achting, die ik Z. M. den Koning der Nederlanden en zijnen opvolgers schuldig ben, niet zal krenken." De heilige Vader heeft alles, wat de apostolische internuntius te 's Gravenhage, met betrekking tot de aangelegenheden van het afleggen van den eed, had gedaan, goedgekeurd en de kardinaal-secretaris heeft dit besluit Zijner Heiligheid den graaf *van Liedekerke-Beaufort*, Nederlandsch gezant bij den heiligen stoel, in eene bijzondere depêche medegedeeld.

„In deze depêche drukt zijne eminentie zich — zoo als ik u uit eene goede bron verzekeren kan — met veel zelfvoldoening over de regtvaardigheid en de verzoenlijke gezindheid der Nederlandsche regering uit. De benoeming van den heer *Lightenvelt* tot Nederlandsch gezant te Parijs is hier eveneens met blijdschap vernomen. De heer *Lightenvelt* is niet alleen een Katholijk, maar heeft zich ook bij gelegenheid zijner buitengewone zending bij den heiligen stoel, en inzonderheid bij de beraadslagingen in de tweede kamer, ten opzigte der vraag, of de heilige stoel het Nederlandsche ministerie vooruit mededeeling gedaan had omtrent de wijze van invoering der bisschoppelijke hiërarchie, als een man van eer gedragen. In dezen zin heeft ook Zijne Heiligheid tegenover den Nederlandschen gezant gesproken bij de laatste audiëntie. De opvolger van den heer *Lightenvelt*, de heer *Mutsaers*, is eveneens, voor zoo veel men weet, een goed Katholijk, en zullen ook onder zijn ministerie de aangelegenheden der Katholijken in goede handen zijn.

LEIDEN, 9 Februarij.

Gisteren heeft de aftredende rector magnificus dezer hoogeschool, de hoogleeraar *Juynbol*, met eene plegtige redevoering (*de codicum Orientalium, qui in Academia Leidensi servantur Bibliotheca*; d. i. „over de verzameling van Oostersche handschriften te Leiden") in de groote gehoorzaal der akademie het rectoraat overgegeven aan den hoogleeraar *Krieger*, zijnde eerstgemelde hoogleeraar door Z. M. benoemd tot secretaris van den akademischen senaat. — Verder zijn ter gelegenheid van den diës natalis en der bovenvermelde gebeurtenis dien avond door de heeren studenten serenades bij fakkellicht gebragt aan den aftredenden en aan den nieuwbenoemden rector magnificus, aan den nieuwen curator den heer *Gevers van Endegeest*, en aan de sedert het verloopen jaar alhier beroepen hoogleeraren *de Vries*, *Niermeijer* en *Kuenen.*

Van den 11*den.* Wij vernemen, dat onze stadgenoot, de heer *A. W. Sythoff*, door de maatschappij tot nut van 't algemeen bekroond is geworden, wegens het inzenden van nieuwe kinderprenten, ter vervanging van de in omloop zijnde oude, zede- en zoutelooze en onhollandsche prenten.

HAARLEM, 7 Februarij.

Men verneemt, dat bij het gouvernement het voornemen bestaat, om, in afwachting van de nieuwe wet op het openbaar onderwijs, 's rijks kweekschool voor schoolonderwijzers provisioneel te doen voortduren. En indien er aanzoeken mogten komen, om er op geplaatst te worden als kweekeling, dat die nu maar voor drie jaren zullen aangenomen worden, zoodat de school alzoo in 1857 bij vertrek van de in 1853 aangenomen kweekelingen, zonder dat iemand in zijne regten verkort wordt, opgeheven zal kunnen worden. Jammer intusschen, dat het onderwijs en de vorming der kweekelingen, welke in de laatste jaren zooveel te wenschen overliet, gedurende dien langen tijd nog op zulk eenen hoogst onvolledigen voet zal moeten voortgezet worden. Op de goede zorg in dezen door het departement van binnenlandsche zaken, valt niet te roemen. (*H. B.*)

KAMPEN, 11 Februarij.

Bij het onweder van l.l. Woensdagavond is het paard der postkar bij Zwartsluis, door den bliksem schichtig geworden, met kar en postiljon van den dijk in het water gestort. Gelukkig was de schrik het meeste.

— Met genoegen melden wij, dat de heer *A. J. Baars* alhier het plan heeft, de konijnenfokkerij op groote schaal te ondernemen.

ENSCHEDE, 8 Februarij.

In de gisteren gehoudene vergadering van den gemeenteraad is aan de heeren *Casius en Co.*, te Amsterdam, concessie verleend, voor den tijd van 5 jaren, tot het oprigten eener gas-fabrijk. Tevens zijn burg. en weth. gemagtigd, om met de ondernemers over de verlichting der straten te onderhandelen.

LEEUWARDEN, 9 Februarij.

Op nieuw zijn 120 runderen, door longziekte aangetast, gedood. — Totaal sedert Dec. 1849: 9614 runderen.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den dezer, is *P. Steensma*, op zijn verzoek, ontslagen uit zijne betrekking van notaris te Minnertsga.

ASSEN, 11 Februarij.

Het wereld-genootschap ter bevordering van nijverheid en kunsten, gevestigd te Londen, onder voorzitting van den prins *van Rohan*, heeft in deszelfs vergadering van den 16den Januarij j.l. tot eere-voorzitter (honorary-president) benoemd den heer mr. *L.* graaf *van Heiden Reinestein*, lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal.

— Gedurende het jaar 1853, zijn uit Assen ten gevolge van regterlijk vonnis, 201 personen naar de bedelaars gestichten der maatschappij van weldadigheid overgebragt, en wel 103 mannen en 98 vrouwen, benevens 9 kinderen, die met hunne moeders zijn vervoerd, omdat zij derzelver zorg niet konden ontberen. [Hoe vele personen uit Groningen zijn daaronder wel begrepen?]

— Twee ingezetenen van Assen, *L. Thys* en *A. F. Gosselaar*, hebben reeds aan het bestuur der betrokkene gemeenten het verzoek gedaan om concessie voor een beurtveer van Assen op Emmen, — natuurlijk voor den tijd dat het Drentsch midden-kanaal zal gereed zijn. De werkzaamheden aan dit kanaal vorderen goed; weldra zal men het gehucht Hijken bereikt hebben.

— Zoo als onlangs vermeld werd, wil men een nieuw dorp (Schoonoord) bouwen; dien, ten gevolge vertrokken op den 16den dezer van Smilde de hoofden van een 30-tal huisgezinnen, veen- en andere gereedschappen met zich voerende, welke nog dezen zomer hunne werkzaamheden in de veenen zullen beginnen en spoedig door hunne huisgezinnen gevolgd worden. Men twijfelt niet, of deze emigratie zal binnen kort toenemen.

— Uit Ruinerwold wordt het volgende gemeld, d.d. 9den Febr.: „De longziekte heeft zich nog bij meerdere runderen op den stal van *W. Bijker* alhier geopenbaard. Het eerste kalf is geslagt, en uit diens long zijn de overige runderen van *Bijker*, alsmede die van onderscheidene zijner buren ingeënt.

Op den 6den dezer heeft de veearts *Hubenet* van Dwingelo alhier bij 13 landbouwers een getal van 278 runderen, ter voorkoming der longziekte, ingeënt, nadat eenige boeren van hier zich naar Nijeveen en de Veendijk begeven hadden, om zich van de gunstige uitkomsten der door dien veearts aldaar menigvuldig gedane inëntingen persoonlijk te overtuigen. — Bij deze nasporingen is gebleken dat de longziekte, indien dezelve zoo blijft afnemen als na den 22sten Nov. des vorigen jaars, toen aldaar eene groote massa vee door den heer *Hubenet* is ingeënt, men in die streken de ziekte spoedig zal hebben uitgeroeid.

MEPPEL, 10 Februarij.

Men verneemt dat door Z. M. den Koning afwijzend is beschikt op een verzoekschrift van den raad dezer gemeente, om de jaarwedde van den burgemeester, welke door heeren gedep. staten zoude zijn vastgesteld en door den Koning goedgekeurd op *f* 800, zonder den raad te hebben gehoord, op *f* 600 terug te brengen; blijvende die jaarwedde alzoo op *f* 800 bepaald.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 31sten Januarij j.l., is goedgekeurd de door de kiesvergadering te Meppel uitgebragte benoeming op *J. S. Hillesum*, rabbijn te Meppel, tot opperabbijn voor het synagogaal ressort van Drenthe.

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 11*den Februarij.*

Aanwezig de heeren: SLOT, TRIP, DE SITTER, [illegible]MERS, LOHMAN, DOORNBOSCH, V. HOUTEN, DOMMERI[illegible], V. ITTERSUM, MULLER, DE LA FAILLE, OUDEMAN, SWA[illegible]MAN, MEIJER, V. IMHOFF, WICHERS, V. HEIJN[illegible] BOSCH, ONNES, ROELFSEMA, GEERTSEMA en MES[illegible].

De volgende zaken komen in behandeling:

1) *Ontwerp van een onderhandsch contract voor de levering van patent- en lijnolie, voor 4 maanden.*

De voorzitter zegt, dat bij de publieke uitbesteding geene inschrijvingsbiljetten waren ingekomen, dat vervolgens, zij die gewoon waren daarop in te schrijven, zijn gevraagd en dat van deze P. PIETERS, koopman alhier, het beste aanbod heeft gedaan. — Wordt besloten het concept-contract te arresteren, onder goedkeuring van Ged. Staten.

2) *Reglement en tarief voor het veer tusschen Dokkum en Groningen.* — Ter secretarij, tot inzage van de leden.

3) *Resolutie van Ged. Staten d.d. 29sten Dec. omtrent de overeenkomst aangaande den grond thans door den predikant van Ter Apel in vruchtgebruik bezeten.* — De overeenkomst wordt vastgesteld.

4) *Missive van de kamer van koophandel en fabrijken d.d. 6den Febr. omtrent eene verandering in haar reglement van orde.* Deze wijziging geldt art. 1 en strekt om den aanvang der vergaderingen van den 1sten Febr. tot den 1sten Oct. te stellen op half vijf uur. — Aangenomen.

5) *Rapport van de centrale afdeeling over de voordragt van burg. en weth. aangaande de vaststelling en invordering van eene belasting op de honden en eene policieverordening ter voorkoming van de verspreiding van hondsdolheid*, bij monde van den heer OUDEMAN.

In beide afdeelingen heeft het voorstel een onderwerp van naauwkeurig onderzoek en langdurige beraadslagingen uitgemaakt. Sommige leden achtten de invoering eener belasting op de honden nog altijd wenschelijk om zoo het aantal honden te verminderen; zij geloofden nog, dat die belasting even als elders zou kunnen worden ten uitvoer gelegd en de zwarigheden langzamerhand zouden verminderen. Daarentegen ondersteunden anderen het praeadvies van burg. en weth., van welke eenigen eene belasting niet als middel erkenden om het gevaar door vermindering van honden af te weren, en tegen het beginsel der belasting waren, terwijl anderen, meer gunstig daarvoor gestemd, verklaarden terug te deinzen voor de bezwaren aan de inning er van verbonden, vooral, dewijl de gemeentewet eene korte invordering verbiedt, en de honden toch niet op grond van wanbetaling zouden kunnen worden gedood. De eerste afdeeling was alzoo genoegzaam eenstemmig, de tweede bij groote meerderheid van gevoelen, dat men moest terugkomen op het vroeger genomen besluit en de belasting niet invoeren, met welk gevoelen de centrale afdeeling zich heeft vereenigd. — Wat ten tweede de policieverordening betreft, zoo wenschte de minderheid daarin te hebben opgenomen het verbod om honden voor wagens te spannen, welk verbod de meerderheid echter in het algemeen reglement van policie wenscht te hebben opgenomen; voorts worden nog eenige wijzigingen in de artikelen voorgesteld en ten slotte geadviseerd, om te besluiten *a)* om terug te komen op het besluit van den 23sten April 1853 en de voorgenomene belasting op de honden niet in te voeren en *b)* het ontwerp van policieverordening ter voorkoming en verspreiding van hondsdolheid vast te stellen onder de voorgestelde wijzigingen en bijvoegingen.

De heer DE LA FAILLE vraagt het woord en zegt verpligt te wezen, zijn gevoelen in dezen kenbaar te maken, zoowel voor zijne medeleden van den raad als voor de ingezetenen, die hem tot raadslid hebben benoemd. Nadat in April, volgens de conclusie van het rapport door hem gesteld, was aangenomen, dat er eene belasting zou worden geheven op de honden en toen aan burg. en weth. was overgelaten om, na gehoord te hebben de commissie van art. 166 der gemeentewet, een reglement volgens de toen aangenomene grondslagen te ontwerpen, — moest het op hem, spr., een onaangenamen en pijnlijken indruk maken, toen hij het voorstel vernam van burg. en weth. ten doel hebbende om het genomen besluit dier belasting weer in te trekken, op grond van de groote moeijelijkheden, die aan de perceptie verbonden waren en het weinige nut dier belasting. Dat voorstel is gerenvoijeerd naar de afdeelingen en thans heeft hij uit het centraal verslag het eindresultaat van de beraadslagingen daarbij vernomen. Spr. zal kort de redenen opgeven, waarom hij moet opkomen tegen het voorstel van burg. en weth. Hij zal daartoe aantoonen *a)* de noodzakelijkheid van de invoering eener hondenbelasting, *b)* de mogelijkheid daarvan en *c)* de pligt van den raad om die in te voeren.

De noodzakelijkheid is betoogd in het uitgebreid rapport van April; spr. behoeft dus de vele argumenten, daarin opgenomen, niet te herhalen; één punt slechts, ten bewijze dat het gevaar niet zoo overdreven is, wil hij releveren, dat nl. volgens statistieke berekeningen in Pruissen alleen ieder jaar gemiddeld 263 menschen sterven aan de watervrees ten gevolge van den beet van een dol'en hond. Spr. komt met een enkel woord terug op de schrikkelijke gevallen in Paderborn en Luckenwalde, in de Groninger Courant van den 25sten Jan. en den 7den Febr. l.l. vermeld, en zegt innig overtuigd te zijn, dat zoodanige gevallen kunnen worden voorkomen door vermindering van het aantal honden en dit door het heffen eener belasting, zoo men niet verder wil gaan tot het wel eens voorgestelde om alle honden te dooden.

Spr. zal hier niet komen op het punt van het voedsel door de honden opgegeten, schoon dit bij de tegenwoordige schaarschte wel in aanmerking mag komen, en stipt alleen aan dat, volgens eene berekening van DUPIN, door de honden te Parijs het voedsel wordt opgegeten, genoegzaam voor 200,000 menschen en dat de honden in deze stad zeer zeker wel het voedsel van 2800 menschen opeten. Spr. wil ook niet uitwijden over het geldelijk voordeel der belasting voor de stadskas, maar brengt toch bij, dat voor 20 jaar in Frankfort de hondenbelasting à *f* 3 per hond, *f* 18000 in stadskas afwierp.

Het is eene treurige waarheid, dat in den laatsten tijd in Nederland de zorg van het gouvernement voor de menschen is afgenomen in dezelfde mate als die voor de dieren toenam. Dit was in vroegeren tijd anders; spr. haalt aan, wat door MOZES, LYCURGUS, MAHOMED en NAPOLEON is gedaan tot instandhouding van de gezondheid hunner onderhoorigen. En wat is in ons vaderland gedaan voor de gezondheid der ingezetenen? Niets: en de eenige maal, toen de minister THORBECKE maatregelen voorstelde, om het ontstaan en de verspreiding van hondsdolheid tegen te gaan, welke maatregelen door den raad zijn aangenomen, zal nu ook nog te vergeefs zijn en zal nu misschien de reeds vastgestelde belasting op de honden weder worden afgeschaft, en de zaak tot onoverkomelijk nadeel voor de maatschappij en niet tot eer van den raad, even slecht blijven als zij was.

In de tweede plaats komende op de mogelijkheid eener hondenbelasting vraagt spr., welke de argumenten waren door burg. en weth. en de commissie van art. 166 hiertegen aangevoerd? Zij waren deze, dat men begreep, door het heffen eener belasting het aantal honden wel tot op 2/3 te kunnen verminderen, maar toch nooit alle honden kon wegnemen en dus ook niet alle vrees voor en reden tot hondsdolheid; dat de honden door het opvreten van krengen nuttig waren voor de zindelijkheid en zuiverheid der stad; dat bij het heffen der belasting een gebouw moest worden opgerigt voor de bewaring en voeding der honden; dat door het rondbrengen van zoo vele biljetten de deurwaarders te veel moesten loopen; het kohier veel te dik zoude worden; de armen de belasting zouden ontduiken; de meer gegoeden de armen zouden gebruiken tot oppositie; de één den halsband van den hond eens anderen kon stelen; de halsband kon verslijten; de moeijelijkheden van perceptie elk jaar zouden grooter worden; en dat bij wanbetaling wel een vonnis, maar nooit executie kon volgen, omdat het streed met de de gemeentewet. Spr. zal die niets bewijzende argumenten niet refuteren; hij gelooft, dat burg. en weth. van een verkeerd standpunt zijn uitgegaan, van de meening nl. dat de bepalingen in het reglement dadelijk tot de hoogst mogelijke volkomenheid moesten zijn gebragt. Hij wil door eene belasting het getal van honden verminderen, en is *zeker* dat dit zal gebeuren; en dan moet de policie den sterken arm leenen; in vele kleinere plaatsen als Assen, Bolsward, Steenwijk is ze ingevoerd en 't gaat daar goed, maar ook in veel grootere steden als Frankfort, Parijs, Berlijn. Wel zegt men, dat in die landen andere

wetten vigeren, en men daar minder eerbied heeft voor de individuële vrijheid, maar spr. gelooft niet, dat men dáár om een hond zoo ligt het huisregt zal schenden, en ook dáár even als hier de wet *cum grano salis* zoude worden toegepast. Men heeft gezegd, dat de belasting niet met de gemeentewet in overeenstemming is te brengen, en men bij wanbetaling, wel vonnissen kan krijgen, maar daaraan geene executie kan worden verleend; maar spr. kan dit niet begrijpen en ook niet gelooven, hij meent, dat dit zeer goed gevolg kan hebben, dat men de honden kan vasthouden en zoo ze niet worden gelost, kan dooden. Ook de minister THORBECKE heeft de hondenbelasting in de gemeentewet opgenomen, en dus wel de mogelijkheid ingezien van de heffing dier belasting. In allen geval zou een ontwerp ter goedkeuring aan Z. M. kunnen worden opgezonden en indien er dan zwarigheden in gevonden worden, om die belasting wegens strijd met de gemeentewet goed te keuren, dan zou het gouvernement daarin weder eene leemte zien in de gemeentewet en die zoo veel te eerder herzien.

Als spr. in de derde plaats het gezegde te zamen trekt, dan gelooft hij — ja hij is er innig van overtuigd — dat het de pligt is van den raad om bij het vroeger besluit te blijven; deze moet niet achteruitdeinzen alleen wegens de moeijelijkheid in de uitvoering; de regering dezer stad moet niet zonder reden den blaam op zich laden dat zij, zonder de uitvoering beproefd te hebben, dit besluit intrekt; de raad mag niet te kennen geven, dat het leven van 33,000 inwoners hem niet zooveel waard is, dat hij eene *poging* doet om het gevaar af te weren. Mogt hij dan later zien, dat hij niet slaagt in zijne poging, welnu dan kan hij met gerustheid de toekomst te gemoet zien en het oordeel van tijdgenoot en nakomelingschap afwachten.

De heer CREMERS zegt vroeger van dezelfde meening te zijn geweest als de heer DE LA FAILLE en het hem opgedragen werk in dezen met vertrouwen te hebben aangevat, maar onder het werk tot eene andere overtuiging te zijn gekomen. De zwarigheden die hij heeft ontmoet, hebben bij hem niet het door den vorigen spreker uitgedrukt gevoel van wrevel verwekt; het zal ook niet bij hem ontstaan, indien al de raad een met zijne zienswijze strijdig besluit neemt. De gronden zijner overtuiging zijn meestal in het verslag opgenomen, hij zal er daarom niet op terug komen. Dit zal hij slechts zeggen: het reglement van Assen is gebruikt geworden, doch het heeft juist de meening bevestigd, dat iets dergelijks te Groningen niet deugt. Ieder, die zich op andere steden beroept, gelieve met de daar bestaande reglementen te toonen, dat ze hier zullen passen. De namen van buitenlandsche steden, al zijn ze nog zoo groot, bewijzen ook daarom te minder, dewijl onze geheele staatkundige inrigtingen hier te lande veel onmogelijk maken, wat elders bestaat. Spr. komt echter het meest op tegen het slot der vorige rede. Volgens het slot zoude het kunnen schijnen, alsof burg. en weth. en de commissie voor eenige moeijelijkheden terug deinzen, waar het leven van 33000 inwoners te bewaken is. Dien indruk heeft de vorige spreker gewis niet willen maken; dezelve is toch een gevolg van zijne woorden en zeker zeer onjuist. Spreker zelf behoort onder die 33000 inwoners; ook als zoodanig drukt hij zijne innige overtuiging uit, dat het welbegrepen belang der ingezetenen de vaststelling der belasting ontraadt.

De heer VAN ITTERSUM blijft, in weerwil van alle argumenten daartegen ingebragt, bij zijn gevoelen, dat men eene hondenbelasting moet beproeven; zij bestaat ook in grootere steden en dit is een bewijs dat ze ook hier ingevoerd *kan* worden; hij stelt voor de zaak in advies te houden en burg. en weth. te verzoeken om zich bekend te maken met de reglementen van Parijs, enz. Dat ook de heer THORBECKE die belasting in de gemeentewet genoemd en aanbevolen heeft aan de gemeentebesturen heeft bij hem de overtuiging doen geboren worden, dat de belasting kan worden geheven.

De heer DE SITTER motiveert zijne uit te brengen stem; hij was ook vroeger van gevoelen, dat eene hondenbelasting noodzakelijk en mogelijk was, maar is ook tot eene andere overtuiging gekomen. De zwarigheden aan die belasting verbonden komen hem voor van dat gewigt te zijn, dat hij de invoering er van in het belang van deze gemeente onraadzaam acht. Spr. gelooft dat de voorstanders der belasting het motief, dat burg. en weth. en de commissie van art. 166 heeft bewogen tot het gedane voorstel, niet op de regte waarde schatten. Het voorstel is niet gedaan, omdat men de invoering onmogelijk achtte (de mogelijkheid wordt door hem niet betwijfeld), maar het was hier de vraag, of de zwarigheden, aan de invoering verbonden, opwogen tegen het nut, dat men er mede bedoelt. En dan vraagt hij: wat is het doel der belasting? om geld te verkrijgen? neen, maar om het aantal honden te verminderen. En nu is het hun gebleken dat door die belasting, *qua* belasting, nooit een enkele hond zou kunnen worden gedood, maar dat daartoe policiemaatregelen worden vereischt.

De heer SWAAGMAN zegt een voorstander eener hondenbelasting te zijn geweest en gebleven; hij ziet ook de moeijelijkheid er van in, maar het belang der zaak weegt zoo zwaar bij hem, dat hij daartegen niet opziet. Mogt eventueel de belasting niet worden aangenomen dan wenscht hij in de policieverordening eene kleine bijvoeging voor te stellen, strekkende om eenigermate in de plaats der belasting te treden.

De heer TRIP is van den beginne af een voorstander geweest der belasting en wenscht ook thans nog eene proeve er van te nemen.

De voorzitter is tegen de invoering der belasting; de vermindering van honden zou ook niets baten, daar de vrees voor hondsdolheid, zoolang er nog een hond is, niet wordt weggenomen; hij gelooft, dat de invoering eener belasting meer kwaad dan goed zou doen.

De beraadslagingen hierop gesloten zijnde, wordt het eerste punt van de conclusie van het rapport aangenomen met 15 tegen 6 stemmen. (*Tegen*: de heeren *Onnes*, *Doornbosch*, *Trip*, *Swaagman*, *van Ittersum en de la Faille*.)

Het tweede gedeelte van de conclusie wordt hierop in behandeling genomen en zegt de heer DE SITTER, dat hij al dadelijk eenige der in het verslag voorgestelde wijzigingen bepaaldelijk zoude moeten afstemmen, waarom hij voorstelt aan burg. en weth. op te dragen om, in overleg met de commissie van art. 166, al de wijzigingen in nadere overweging te nemen.

De heeren LOHMAN, VAN IMHOFF en CREMERS ondersteunen dit voorstel.

De heer SWAAGMAN stelt eene bijvoeging voor bij art. 3 (over de boete op het losloopen der honden), strekkende om te bepalen, dat, ten einde te beter ieder eigenaar te kunnen kennen, ieder hond een halsband met den naam van den eigenaar zal moeten dragen; dit zal de thans afgestemde belasting eenigzins kunnen vervangen. — De heer ONNES ondersteunt dit voorstel.

De heer CREMERS, zonder zich tegen de nadere overweging te verzetten, zegt, dat burg. en weth. en de commissie van art. 166 reeds, na lange beraadslagingen, zulk eene bepaling onraadzaam hebben geacht.

Wordt besloten aan burg. en weth. op te dragen, invoege door den heer DE SITTER is voorgesteld en tevens om daarbij indachtig te zijn aan de opmerking van den heer SWAAGMAN.

De heer DE LA FAILLE en ONNES verzoeken aanteekening in de notulen, dat zij zich met het genomen besluit over het eerste punt niet hebben vereenigd.

6) *Rapport op eene missive van den heer* W. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *verzoekende ontheffing voor 8/12 in den aanslag van den sted. omslag over* 1853, bij monde van den heer CREMERS. De commissie is van oordeel, dat zijn aanslag moet worden verminderd tot op 5/12 gedeelte. — Wordt overeenkomstig besloten.

7) *Reglement en tarief voor het veer van Noordlaren op Groningen en terug.* — Ter secretarij tot inzage van de leden.

8) *Beraadslaging over het rapport van de plaatsel. schoolcommissie betrekkelijk het vergelijkend examen voor den post van stads Franschen kostschoolhouder.* (Het voorstel van de schoolcommissie, met uitzondering van den schoolopziener, strekt om, aangezien dat examen voor het beoogde doel geene in alle opzigten voldoende resultaten heeft opgeleverd, en het geringe tractement velen zal hebben weerhouden daaraan deel te nemen, alsnu voorshands tot geene benoeming over te gaan, maar daarop later terug te komen, nadat door den raad eene verhooging van tractement zal zijn vastgesteld.)

De heer SWAAGMAN heeft geene bedenking tegen de uitstelling der benoeming, mits die niet geschiede onder voorwaarde om later, volgens het voorstel der schoolcommissie, onder verhooging van tractement, er op terug te komen.

Na eenige woordenwisseling wordt besloten te verklaren, dat geene benoeming zal geschieden, ten gevolge van het gehouden examen, met bepaling dat het proces-verbaal en besluit aan den schoolopziener van het eerste district zal worden medegedeeld.

9) *Voorstel van burg. en weth. tot verkoop van eenige boomen aan den weg naar Martenshoek en in het Foxholster bosch.* – Ter visie.

10) *Rapport over het nemen van maatregelen van vereenvoudiging bij de schutterij*, bij monde van den heer CREMERS. De organisatie der schutterijen is geregeld bij koninklijke besluiten, voor de schutterij alhier, bij kon. besluit van den 29sten Mei 1828 en dit besluit wordt geheel nageleefd. Ook in de bezoldigingen wordt door de commissie geene verandering alsnog raadzaam geacht. De post onder no. 26 der begrooting voorkomende dient meer te worden omschreven, schoon dit tot geene vereenvoudiging zal aanleiding geven. Omtrent de uitbesteding der kleedingstukken enz. heeft de commissie geene aanmerkingen. Zij eindigt met te verklaren, dat het haar niet is gelukt maatregelen tot de beoogde vereenvoudigingen te vinden. — Zal rondgaan bij de leden.

Nadat de korte notulen zijn gelezen, wordt de vergadering met gesloten deuren voortgezet.

GRONINGEN, 13 Februarij.

Bij Zr. Majs. besluit van den 7den dezer is benoemd tot tweeden commissaris van politie te *Groningen*, de heer E. J. MULLER, thans adjunct-commies ter griffie van het provinciaal bestuur van *Groningen*, en zulks op de daarvoor vastgestelde jaarwedde van *f* 1100.

— Z. Maj. heeft op verzoek eervol ontslag verleend aan den heer A. G. POST, als officier van gezondheid der 2de klasse bij de rustende schutterij in de provincie *Groningen*.

Verder heeft Z. Maj. benoemd bij het 4de bataljon rustende schutterij in de provincie *Groningen*, tot majoor-kommandant, mr. R. FEITH, vroeger kapitein bij hetzelfde bataljon.

— Door de scheepsbouwmeesters K. KATER en A. MEULMAN, van de Noorderwerf alhier, is Vrijdag l.l. te water gelaten, de nieuw vervaardigde fraaije ijzeren barge, *Sophia* genoemd, gebouwd voor rekening van den heer R. GEERTS, te Assen, en bestemd voor de dienst van Assen op Meppel in correspondentie met de wagens van Groningen op Assen en van Meppel op Zwolle. Zoo wij wel onderrigt zijn, is dit het eerste nieuw vervaardigde ijzeren vaartuig, dat binnen deze stad is gebouwd.

— Naar men verneemt, zal deze stad op nieuw met eene stoomfabrijk vermeerderd worden, daar de heer J. S. HAVINGA OORTWIJN alhier concessie heeft bekomen tot de oprigting eener stoom-cichoreifabrijk; de uitbreiding dezer zaak zal aan vele menschen werk verschaffen.

— In den nacht van den 10den op den 11den dezer is door den agent van politie VAN DER STEEN aangehouden in de Raamstraat, DERK SCHURING, dragende een pakje; bij onderzoek bleek dat hetzelve bevatte eenig waschgoed, door hem weggenomen van een schip, waarop het te droogen was opgehangen. Ook heeft deze persoon in denzelfden nacht van een ander schip een kluit of schipboom weggenomen en verkocht, welke diefstal hij ook reeds eenige nachten bevorens had gepleegd; de ontvreemde voorwerpen zijn in handen der politie.

Ook is bevel van gevangenneming met regtsingang verleend tegen H. WOLTJER, uit hoofde hij zich heeft schuldig gemaakt aan diefstal van koperen bouten van de scheepstimmerwerf buiten de Kranenpoort, alwaar hij voor loon werkzaam was.

Bij het kantongeregt alhier zijn op den 4den en 11den dezer de volgende vonnissen ter zake van politie-overtredingen gewezen: 28 ter zake van het te late vervoer van vuilnisstoffen; 3 ter zake van dobbelen op Zondag op de openbare straat; 1 ter zake van het gebruik maken der klinkerrijp met eene kar; 2 ter zake van het staan laten van bespannen rijtuigen op de openbare straat zonder geleide.

— Gelijk reeds is gemeld, geraakte in den nacht van den 7den dezer het huis van den bakker ELINGA te *Obergum*, gem. Winsum, in brand. Dezelve ontstond in de bakkerij, ten gevolge van te groote hitte van den oven, waardoor de pijp daarvan, eenige brandstof, op de zoldering aanwezig, deed ontvlammen. Onmiddellijk bij het ontstaan van den brand, werden de ingezetenen, door het luiden der torenklok als ter hulp opgeroepen; en dat oproepen had het gunstigste gevolg, want met den loffelijksten ijver en met trotsering van alle gevaar, waren er zelfs al aanstonds eenige personen, in het brandende huis zelve werkzaam, om de vlammen, zoo mogelijk, te blusschen. Dit gelukte hun, in weerwil van den toen loeijenden storm, en aan dat gelukken mag het dan ook dank geweten worden, dat geene belendende gebouwen mede in den brand zijn geraakt. Dubbel bedroevend mag het geacht worden, dat aan den werkzamen man, wiens huis daar geheel en al tot prooi der vlammen scheen te zijn, gedurende het woeden daarvan, een aantal brooden, alsmede eenige andere voorwerpen *ontvreemd* zijn geworden.

— Uit *N. Pekela* wordt ons het volgende berigt:

„De geopperde zwarigheden tusschen de stad Groningen en de gemeente Nieuwe Pekela, over een nieuw aan te leggen pak- en volkschuitenveer, zijn, volgens officiële berigten, geheel uit den weg geruimd, hetwelk is gebleken uit het gedaan verslag, bij monde van den ed. achtb. heer burgemeester, in eene vroeger gehoudene raadsvergadering, namens de commissie, welke bestond uit de h.h. BROUWER, burg., TIKTAK, weth., en HEKMAN, raadslid, welke verleden herfst met h.h. burgemeester en wethouders van Groningen en Oude Pekela, te Zuidbroek vergaderd zijn geweest, ten einde daar de zaak te beslissen.

„De uitslag daarvan was dan, om het bestuur van N. Pekela te magtigen, naar hunne wijze van zien te handelen, om óf in verbinding van het bestaand veer, met O. Pekela te blijven, óf een eigen veer op te rigten, gescheiden van dien.

„In welk geval nu te handelen, behoeft zeker geen betoog, doch voegen wij er bij, dat het de wensch der ingezeten is, het laatste te kiezen. Zulks bleek uit een aan den raad ingediend verzoek, hetwelk door een groot deel der gegoedste klasse was onderteekend, en waarin uitsluitend werd aangedrongen, dat toch de raad eenmaal een besluit mogt nemen, een eigen veer op te rigten en in werking te brengen, daar zij met leedwezen terugzagen op den verstreken tijd, van de aanvrage af, die voor bijkans twee jaren was geschied.

„Wij besluiten eindelijk met den wensch, dat onze vertegenwoordigers hunne roeping getrouw mogen blijven, om deze voor de gemeente zoo gewigtvolle zaak tot stand te brengen, opdat wij eens, en voor goed, ons van de voogdij van Oude Pekela ontdoen."

— Door het bedanken van den heer K. H. KOSTER als wethouder te Nieuwe Pekela, is als zoodanig benoemd de heer M. J. HEKMAN.

— In den nacht van Zondag op Maandag had te *Vries* een treurig en waarschuwend voorval plaats; de vrouw van den gepensioneerden rijks-ambtenaar BERGMAN, tolgaarder aan de nabij gelegene tol te Vries, bevond zich in beschonken toestand te Vries. In het naar huis gaan moet zij in een sloot zijn geraakt, althans toen zij te huis kwam, heeft zij vuur op den haard aangelegd, om zich te droogen. In haren beschonken toestand heeft haar kleed vuur gevat, met dat ongelukkig gevolg, dat zij zich deerlijk heeft gebrand. Naar wij vernemen is er weinig hoop op herstel. Haar man had haar voor eenigen tijd verlaten met een der kinderen, en bevindt zich te Dalen.

— In den staat van nalatenschappen, afkomstig van officieren, onderofficieren en verdere manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Nederlandsch Indië, welke gedurende het 4de kwartaal 1852, en het 1ste en 2de kwartaal 1853, onder het beheer der weeskamer te Batavia zijn gesteld, en die, voor zooveel de saldo's meer dan *f* 250 bedragen, bij die weeskamer, en daarbeneden bij het departement van koloniën in Nederland, door de regthebbenden behooren te worden gereclameerd, onder overlegging van de noodige bewijzen van erfregt, komen o. a. voor de navolgende nalatenschappen: JOHANNES ERNESTUS PAEHLIG, uit Groningen, den 23sten Julij 1852 te Meester Cornelis, als serjant-majoor overleden, bedrag *f* 96.80; — GERRIT KLAZENS VAN DAM, uit Groningen (of Baflo), den 18den Mei 1852 te Macassar, als serjant overleden, bedrag *f* 115.06.

— Dr. B. H. EVERTS, directeur van het krankzinnigengesticht *Meerenberg*, heeft aan de commissie van toezigt over dat gesticht het verslag over 1852 ingezonden. In dat uitgewerkte stuk wordt in de eerste plaats gewaagd van de plannen van uitbreiding, die, wanneer zij alle zullen zijn uitgevoerd, het gebouw tot de verpleging van 500 lijders geschikt zullen maken.

Uit de vergelijkende statistieke mededeelingen blijkt o. a., dat van een gelijk getal inwoners uit Amsterdam viermaal meer behoeftige krankzinnigen naar de gestichten ter verpleging worden opgezonden, dan uit het overige gedeelte der provincie; voorts, dat in 1852 uit Amsterdam zesmaal meer behoeftige krankzinnigen in het provinciaal krankzinnigen-gesticht zijn opgenomen, dan van het platte land. Onder de schadelijke invloeden, die tot deze voor Amsterdam zoo ongunstige verhouding aanleiding geven, noemt de verslaggever, behalve de slechte woningen, slechte voeding, misbruik van sterken drank, erfelijken aanleg, huwelijk en opvoeding. Daarom brengt dr. EVERTS, wat het eerstgenoemde kwaad betreft, hulde aan de vereenigingen tot verbetering der woningen voor minvermogenden in die stad.

— Te *Amsterdam* is, in navolging van Arnhem, eene *maatschappij ter verbetering van den werkenden stand* opgerigt. De leden dezer vereeniging, werkbazen die gedurende 2 jaren gepatenteerd zijn, stellen zich het nuttige doel voor, om van het gedrag, de bekwaamheid, enz. der knechts naauwkeurig aanteekening te houden, werklieden te blijven mede ondersteunen, die buiten hun toedoen verhinderd worden hunnen arbeid voort te zetten, het misbruik van sterken drank tegen te gaan, zooveel mogelijk inboorlingen in dienst te nemen, het vaststellen van zekere werkuren en het zorgen voor de meerdere intellectuele ontwikkeling der arbeidende klasse.

AANBESTEDING en VERPACHTING.

GRONINGEN, 13 Februarij.

Heden voormiddag te 10 uur werd in het Provinciehuis alhier, door een der leden van Gedeputeerde Staten en in het bijzijn van den hoofd-ingenieur van den waterstaat, onder nadere approbatie aanbesteed:

1) *Het herstellen en onderhouden van het Gouvernementsgebouw te Groningen, ingaande met den dag der approbatie en eindigende met ultimo December* 1854. Hierop waren vier inschrijvers: M. HOFKAMP voor *f* 531, G. J. VAN WERVEN voor *f* 369, P. DE VRIES voor *f* 357, en D. BALK voor *f* 319.

2) *Het herstellen en onderhouden van het Rijksgebouw bewoond door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Groningen, gedurende het tijdvak als voren.* Drie inschrijvers: M. HOFKAMP voor *f* 488, D. BALK voor *f* 417, en P. DE VRIES voor *f* 347.

Te 11 uur werd bij inzetting en opbod aan den meestbiedende en laatstverhoogende, bij het uitgaan van waslicht, verpacht:

1. De ontvangst der tolgelden op den weg van *Groningen* naar *Stroobos*, voor den tijd van *drie* jaren, ingaande met den 1sten Mei 1854, des middags te 12 uur, en eindigende den 1sten Mei 1857, op hetzelfde uur, als:

a. De tol no. 1, bij *Hoogkerk*, met de daarbij behoorende woning. Pachter, S. HEERES, te Gaarkeuken, voor *f* 1030 's jaars.

b. De tol no. 2, te *Oostwold*, tusschen de *Zuidwenning* en de *Oostwolder klap*, 93 ellen ten Westen den vroegeren mijlpaal no. 15, waarbij geen Provinciale woning bestaat. Pachter, J. HEERES, te Noordhorn, voor *f* 720 's jaars.

c. De tol no. 3, bij de *Briltil*, met de daarbij behoorende woning. Pachter, A. HUIZINGA, te Briltil, voor *f* 600 's jaars.

d. De tol no. 4, bij het Verlaat *de Gaarkeuken*, 78 ellen ten oosten den mijlpaal no. 40, waarbij geen Provinciale woning bestaat. Pachter, S. HEERES, aldaar, voor *f* 500 's jaars.

e. De tol no. 5, bij *Stroobos*, met de daarbij behoorende woning. Pachter, B. BRANDSMA, te Gerkesklooster, voor *f* 730 's jaars.

2. Idem der passagiegelden door het Verlaat en de Ophaalbrug bij *de Gaarkeuken*, gelegen in en over het kanaal van *Groningen* naar *Stroobos*, met de daarbij behoorende woning, voor den tijd als voren. Pachter, T. D. LETTINGA, te Gaarkeuken, voor *f* 1450 's jaars.

3. Idem door het Verlaat te *Stroobos*, in hetzelfde kanaal, waarbij geen Provinciale woning bestaat, voor den tijd als voren. Pachter, T. R. REITINGA, wonende aldaar, voor *f* 850 's jaars.

Daarna werd in massa verpacht:

a. Verlaat en ophaalbrug te *Gaarkeuken* en de tol no. 4 bij de *Gaarkeuken*, gepacht door T. R. REITINGA, te *Stroobos*, voor *f* 2270 's jaars.

b. Het verlaat te *Stroobos* en de tol no. 5 bij *Stroobos*, gepacht door J. L. KASEMIER, te *Gaarkeuken*, voor *f* 2150 's jaars.

4. Idem der tolgelden aan den Tolboom op den weg van *Enumatil* tot de *Zandhoogte*, met de daarbij behoorende woning en gronden, voor den tijd als voren. Pachter, E. G. JELSEMA, te Noordhorn, voor *f* 400 's jaars.

5. Idem op den grindweg van *Appingedam* naar *Noordbroek*, en wel aan den Tol te *Schildwolde*, tusschen den Meenteweg van *Schildwolde* en den Meenteweg van *Slochteren*, waarbij geen Provinciale woning bestaat, voor den tijd als voren. Pachter, W. E. BOSMA, aldaar, voor *f* 500 's jaars.

Voorts werd alstoen nog bij enkele inschrijving verpacht:

6. Idem der passagiegelden door de Klapbrug over het kanaal van *Groningen* naar *Ulrum*, te *Bedum*, waarbij geen Provinciale woning bestaat, voor den tijd van *zes* jaren. Hierop was slechts één inschrijver, K. P. NANNINGA, wedw. J. J. WEG, te Bedum, voor *f* 7 's jaars.

7. Idem door de klapbrug over het Kanaal *de Rensel*, bij het Duikelverlaat, nabij de *Winschoterzijl*, waarbij geen Provinciale woning bestaat, voor den tijd van *vijf jaren en acht maanden*. Hierop waren geene inschrijvers.

— Na langdurige beraadslaging, is het leggen van een grindweg door Veendam en Muntendam tot Zuidbroek toegestaan aan den heer R. ZWOLSMAN, te Kuinre, voor *f* 49,600. De overige perceelen zijn toegewezen voor de vroeger vermelde sommen.

(*Ingezonden.*)

Letternieuws.

Adresboek of Naamregister van fabrikanten, kooplieden, enz., te Groningen; uitgegeven bij J. OOMKENS, J.ZOON.

Hierdoor is naar ons inzien eene bestaande behoefte vervuld, en op eene wijze, die aanspraak heeft op de algemeene goedkeuring en ondersteuning.

Wij bezitten nog een dergelijk naamregister in 1829 bij A. HAZELHOFF uitgegeven, maar daarin ontbrak de nu aan het slot gevoegde *alphabetische naamlijst*, die het gebruik gemakkelijk maakt, wanneer men het beroep niet kent, of niet weet voor welk bedrijf de bedoelde persoon zich heeft aangegeven.

Wij behoeven niet op te merken dat dit boekje onmisbaar is zoowel voor handels- als alle andere kantoren, voor winkeliers, logementhouders en vreemdelingen, die hier eenige zaken doen met verschillende personen.

Het is vooral ook om de vóórnamen te gebruiken, bij familienamen waarvan onderscheidene in de stad wonen; het is slordig bij brieven, rekeningen en dergelijken niet de voornamen bij te voegen en geeft dikwijls aanleiding tot verkeerde bestellingen of andere abuizen.

Wij hopen dat de uitgever een ruim debiet moge vinden, waartoe logementhouders nog al zullen kunnen bijdragen, door de vreemdelingen er attent op te maken.

Daar het adresboekje naar het register van de patenten werd opgemaakt, is hieruit tevens te zien, dat sommige bedrijven waarvan de onderdeelen in de patentwet afzonderlijk worden genoemd, hoewel genoegzaam altijd vereenigd uitgeoefend, toch voor ieder afzonderlijk patentregt wordt gevorderd.

Voorts kan men uit dit register opmaken, dat degenen wier namen hierin *niet* voorkomen, betrekkingen vervullen vrij van het patentregt.

GRONINGEN, 11 Febr. 1854. S.

Kerknieuws.

WESTERWIJTWERD, 12 Febr. Het was heden een plegtige dag voor de Herv. gemeente alhier. Een nieuwe leeraar aanvaardde zijn heilig dienstwerk in ons midden, de weleerw. heer *J. E. W. Verschuir.* In de morgen-godsdienstoefening bevestigde de hoogleeraar *Hofstede de Groot*, wien dit goedgunstig door den collator ds. *M. A. Mees*, te Huizinghe, was afgestaan, den beroepene en sprak daarbij eene leerrede uit, naar aanleiding van 2 Tim. 4: vs. 1—5, waarbij de hooggel. de evangeliebediening schilderde naar haren inhoud, vorm, de tegenkanting, waarmede zij dikwerf gepaard gaat en haar uitzigt in Christus. Des namiddags trad de jonge predikant het eerst voor de gemeente op; hij had tot tekst zijner leerrede Rom. 1: vs. 11 en 12 en verbond zich, doordrongen van de gewigtige taak hem opgelegd en onder biddend opzien tot God, aan zijne gemeente, die, in groote schare opgekomen, diep getroffen door, maar ook met innige blijdschap vervuld over het gehoorde, het kerkgebouw verliet. Moge de zegen des Hemelschen vaders ook verder rusten op het werk van den jeugdigen leeraar en door zijn toedoen de band der Christelijke liefde tusschen de gemeenteleden naauwer worden toegehaald!

— Z. M. heeft goedgekeurd de beroepingen van predikanten: uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten: van Scherpenzeel, op *G. L. Talma*, pred. te Vreeland; van St. Maarten en Valkoog, op *A. C. H. Calkoen;* van Oud-Beijerland, op *D. van Wijngaarden*, predikant te Nieuwe Tonge.

— In het laatst vorig no. dezer Courant is gemeld, dat de weleerw. heer *Bruins* is beroepen te Tjerkgaast; moest zijn Tjerkwerd.

— Ds. *J. J. Knap*, pred. te Oud-Alblas, is ten tweeden male door den kerkeraad te Amstelveen beroepen.

— Door den breeden kerkeraad der Nederd. Herv. gemeente te 's Gravenhage is uit het vroeger geformeerd negental, gemaakt het volgende drietal: Ds. *Blaauw*, te Rotterdam; *Zaalberg*, te Deventer, en *Vinke*, te Leeuwarden.

— Bij de Chr. Afgesch. gemeente te Lioessens is beroepen de heer *Groen*, thans te Loppersum. — De leeraar *van der Werp*, thans te Ferwerd, heeft voor de beroeping naar Winschoten bedankt.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.